

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Наша спадщина

Велична
меланхолія
Судацької
фортеці

► СТОР. 6

Дата

Поблизу
древнього
замку виріс
ще один —
гарбузовий

► СТОР. 8

Вандалізм

Не Всевишній
їм суддя,
а світський

► СТОР. 13

№ 195 (5195)

СЕРЕДА, 19 ЖОВТНЯ 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

На зимовий час поки що не переходимо

Кордон — не перешкода
для людей та грошей

Близько сотні учасників зібрав за круглим столом II україно-російський міжрегіональний економічний форум, який відбувся у вівторок у Донецьку за участі Президента України Віктора Януковича та Президента Росії Дмитра Медведєва. Темою форуму стало науково-технічне співробітництво регіонів та міжрегіональна виробнича кооперація. Під час заходу було підписано низку міждержавних угод — зокрема, про спрощений порядок перетину кордону мешканцями прикордонних регіонів Росії та України, про співробітництво у сфері розвитку пунктів пропуску через державний кордон та стосовно взаємного визнання митними службами окремих результатів митного контролю товарів. ► СТОР. 9

Не так потрібні кошти
МВФ, як співпраця
із ним

Наступного понеділка до України має прибути місія Міжнародного валютного фонду. Уряд країни з оптимізмом дивиться на можливе продовження нашої співпраці. В інтерв'ю виданню «Дело» віцепрем'єр-міністр — міністр соціальної політики України Сергій Тігіпко зізнався, що сподівається не просто на виділення чергового траншу кредиту ще до кінця 2011 року, а на отримання зведеного траншу (близько 3 млрд. дол.). Шоправда, більшість експертів у такі райдушні перспективи не вірять. Їхне бачення ситуації: місія або взагалі не приїде, або обмежиться просто формальним продовженням співпраці. А грошей нашої країні цього року не бачити. ► СТОР. 4

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 18 жовтня

Парламент не підтримав проект постанови «Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Верховної Ради України «Про зміну порядку обчислення часу на території України», внесену Головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Це питання ставилося на голосування двічі — спочатку проголосувало

лише 216 (за необхідних 226) депутатів, з другої спроби — 107 депутатів. Фракція Партії регіонів не голосувала майже в повному складі («за» висловився лише один парламентарій).

Глава парламенту В. Литвин зауважив, що після ухвалення 20 вересня постанови виникло багато питань економічного, географічного, політичного характеру...

► СТОР. 2

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Я ВАМ ПИШУ...

Покинуті пам'ятники,
забуті герої

Я — колишній мешканець Чорнобиля. Як побував у місті, де минуло моє дитинство, ледь не обіграв: на центральній вулиці — Радянській — зробили кладовище, там встановлені таблички з назвами населених пунктів, покинутих жителями, їх близько 150. Не знаю, правильно це чи ні, але думаю — ні. Тим часом, у парку відпочинку, де поховано 30 героїв Радянського Союзу, — повна розруха. Пам'ятники руйнуються, стираються зірочки, військові звання і найголовніше — прізвища, імена...

Років 30 три тому я звертався до адміністрації зони відчуження, обіцяли поновити написи. Але люди там тимчасові, нікому це не потрібно.

**Валентин МАРИНІЧЕНКО.
Чернівці.**

ПОДІЇ

То тепла немає, то води

На Луганщині з 1 тисячі 375 житлових будинків комунальної власності батареї запрацювали тільки в 697, а з 88 відомчих — у 65. У перший день опалювального сезону комунальники так не змогли запустити 19 котелень, хоча технічно й технологічно вони були готові. Причина — обмеження електропостачання з боку «Луганського енергетичного об'єднання» через борги. Тепловики розраховувалися за електроенергію лише на 48%. Великі котельні «Східна», «Західна» та інші не змогли дати тепло до 32 дитсадків з 59. Що ж стосується лікарень, які перебувають на балансі міста, то тепло одержують усі, крім 2-ї дитячої. У ситуацію втрутилася обласна влада, і до кінця дня 16 жовтня «Східна» та «Західна» запрацювали. Складна ситуація у Лисичанську та Ровеньках — через відсутність лімітів на газ. Водночас місту Бряньці загрожує в опалювальний сезон залишитися без води. Загалом теплопостачальні підприємства Луганської

області заборгували водникам майже 35 млн. гривень, інформує наш власкор Алла АНТИПОВА.

Робота для людини з особливими потребами: ставляться краще, та проблем не поменшало

Працівники центрів зайнятості опановують міжнародний досвід і допомагають інвалідам знайти роботу, на якій буде враховано їхні особливі потреби. Чуйніше ставлення до працівників і роботодавців курирують ООН та Міжнародна організація праці, на це вже витратили 290 тис. дол. Проект під назвою «Соціальна інтеграція людей з інвалідністю шляхом забезпечення доступу до зайнятості» провадять із 2008 року, за два місяці підіб'ють остаточні підсумки. Ініціатива охоплює 83 центри зайнятості в усіх регіонах України. ► СТОР. 4

КОРОТКО

■ 26 жовтня в Ужгороді прокурори Закарпатської, Саболч-Сатмар-Березької (Угорщина) областей, Пряшівського та Кошицького самоврядних країв (Словаччина) і працівники Генпрокуратури України затверджуватимуть спільні дії правоохоронних відомств прикордонних регіонів цих держав на час проведення в Україні і Польщі Євро-2012, повідомляє наш власкор Василь НИТКА.

■ Прем'єр-міністр України Микола Азаров перебуває з дводенним робочим візитом у Санкт-Петербурзі, де бере участь у засіданні Ради глав урядів країн-учасниць Співдружності Незалежних Держав (УНІАН).

■ У Луганську через недостатнє фінансування закрилася дитяча школа мультиплікації «Фантазери» (УНІАН).

Європейський банк реконструкції і розвитку погіршив прогноз зростання ВВП України на 2011–2012 роки

На зимовий час поки що не переходимо

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 18 жовтня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За його словами, географи стверджують, що немає підстав для переведення України в третій часовий пояс, бо це суперечить фізико-географічному розташуванню нашої країни. Державна комісія єдиного часу і еталонних частот вважає, що зміна обліку часу негативно вплине на роботу програмних комплексів, міжнародних транспортних перевезень. Енергетики звертають увагу на те, що рішення позбавляє можливості своєчасно перепрограмувати лічильники, що призведе до дисбалансу обліку енергоносіїв і значних економічних збитків. Медики також негативно зустріли рішення про переведення України у третій часовий пояс. «У цьому питанні немає політики, а є демонстрація спільної відповідальності», — наголосив В. Литвин. Проект постанови передбачав перевести в останню неділю жовтня стрілки годинника на годину назад, тобто перейти на зимовий час, а Кабінету Мініс-

трів доручити упродовж місяця розробити відповідний законопроект. Досі перехід на зимовий та літній час регулювався постановою Кабінету Міністрів від 1996 року. Однак дискусія в сесійній залі була дуже бурхливою і запалізованою. Михайло Чечетов (Партія регіонів) переконував, що парламентська постанова була ухвалена своєчасно. Він нагадав, що нині відбуваються синхронні зустрічі президентів і прем'єрів України та Росії, а у влади нарешті з'явилась можливість знайти реальне розв'язання найскладніших економічних проблем. І намагання «відірвати у часі на дві години Україну від Москви», на його думку, є провокацією. Натомість депутати від опозиції стверджували, що наша держава не повинна підлаштовуватися під Москву та московський час, а враховувати власні географічні, економічні та політичні фактори. В. Литвин закликав колег визнати, що парламент помилився, бо немає нічого страшного в тому, коли виправляються помилки, і скасувати рішення,

ухвалене 20 вересня. Однак парламент не підтримав цей проект постанови.

Опісля на вимогу фракцій «БЮТ-«Батьківщина» та «НУ—НС» було оголошено перерву для проведення консультацій. Опозиціонери вимагали прискорити розгляд президентського законопроекту щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності та декриміналізу-

ФАКТ

За даними медиків, скасування переходу на зимовий час призводить до великих навантажень на організм людини, збільшує кількість захворювань, призведе до ризику виникнення аварійних ситуацій, зокрема, на 30% зростає шахтний травматизм, дитяча захворюваність, збільшується на 10% кількість викликів «швидкої допомоги», на 17% — інфарктів та інсультів.

вати статті, за якими до кримінальної відповідальності притягуються экс-прем'єр Юлія Тимошенко та колишній міністр внутрішніх справ Юрій Луценко. Однак на погоджувальній раді не домовилися. Депутати з фракції «БЮТ-«Батьківщина» на знак протесту оточили пар-

ламентську трибуну й заявили, що не братимуть участі у подальшому голосуванні за законопроекти. Заступник голови фракції Андрій Кожем'якін заявив, що «вищий законодавчий орган перестав виконувати функції головного і єдиного законодавчого органу України і втратив свою легітимність». «Подальше функціонування законодавчого органу України і його нинішнього складу ство-

постанови за підписами народних депутатів з вимогою розпуску парламенту.

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради Володимир Литвин оголосив про вихід народного депутата Романа Зозулі зі складу фракції «БЮТ-«Батьківщина». Склад присягу народного депутата Юрій Ганушак, обраний за виборчими списками БЮТ.

У цілому прийнято законопроект про внесення змін до закону «Про військовий обов'язок і військову службу», яким уточнено термін продовження військової служби за контрактом залежно від категорії військовослужбовців та вислуги років. Зокрема, перебування на військовій службі може бути продовжено до досягнення граничного віку перебування на військовій службі: для посад рядового складу — на три роки; сержантського і старшинського складу — на п'ять років; для осіб офіцерського складу — на строк від п'яти до десяти років.

Схваленим у цілому законопроект про внесення змін до закону «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господар-

ської діяльності» виключено із вищезгаданого Переліку свідоцтва про право на адвокатську та нотаріальну діяльність, оскільки діяльність адвокатів і нотаріусів згідно з чинним законодавством за своїм змістом не є господарською діяльністю.

Ще один прийнятий у цілому законопроект — про приведення у відповідність законодавства про страхування — доповнює перелік державних органів, яким надається інформація, що містить таємницю страхування, центральним органом виконавчої влади з питань фінансового моніторингу.

У першому читанні схвалено законопроекти про Національну комісію, що здійснює регулювання безпеки у сфері використання ядерної енергії, про поводження з відпрацьованим ядерним паливом, проекти змін до законів «Про контрольні заходи в Україні» (щодо свідоцтва), до деяких законів щодо питань з видачі ліцензій.

Після того як жодних домовленостей щодо декриміналізації статей Кримінального кодексу щодо відповідальності за економічні злочини між більшістю та опозицією досягнуто не було, депутати з фракції «БЮТ - «Батьківщина» демонстративно покинули сесійну залу. **Юліана ШЕВЧУК.**

Із виступів представників фракцій

Сергій КІВАЛОВ, Партія регіонів:

— 14—15 жовтня відбулося засідання Венеціанської комісії. По Україні розглядалося чотири законопроекти — про вибори народних депутатів, про зміни в закон про судоустрій і статус суддів, про адвокатуру, свободу зборів. Незвичайно гостру дискусію викликав проект висновку комісії про законопроект про вибори. Думки членів комісії та експертів розійшлися. У центрі критики виявилася зміна виборчої системи, запровадження п'ятивідсоткового бар'єра, заборони на участь виборчих блоків і обов'язкового депозиту для реєстрації кандидатів. Водночас у проект висновку комісія визнала, що вибір виборчої системи є суверенним правом кожної держави. Ніхто із членів комісії не заперечив проти озвученої нами позиції, що Україна вправі обирати будь-яку виборчу систему, у тому числі й змішану. Що змішана виборча система є не українським, а західноєвропейським винаходом, що сьогодні застосовується у Великобританії, у Німеччині, Італії, Угорщині та в інших розвинених демократіях. Другим в обговоренні комісії був законопроект про внесення змін в закон про судоустрій і статус суддів. У четвер розглядатимемо зміни до цього закону і, сподіваюся, його буде ухвалено в другому читанні — ми практично врахували всі зауваження Венеціанської комісії.

розправу. Незалежних структур влади в Україні вже немає, від судової та законодавчої гілок залишилися тільки сучки. Якщо судом узаконюється 31 квітня, документами датуються числа, які ще не настали, а вирок пишеться разом із таким супроводом — про які права людини і незалежне правосуддя мова? Тому не дивно, що в нашій країні найвищий рівень розкриття злочинів, але ж усі знають, як це досягається. І майже всі вироки обвинувальні. Горе країні, де понад третину в'язнів сидять ні за що. Ось чому ще ніколи так односвітньо світова спільнота не вибухала від обурення, адже вирок Тимошенко став символом зневаги і свого, і міжнародного права. Там за політичні рішення в тюрми опонентів не кидають. Щоб зберегти престиж держави, наша фракція пропонує негайно прийняти постанову про терміновий розгляд президентського законопроекту про декриміналізацію з поправками, які передбачають чітку можливість Ю. Тимошенко і багатьом невинним негайно вийти з в'язниці. Ми розуміємо, що не вистачить вже ані совісті, ані серця винести виправданий вирок, сподіваємося, це зробить Європейський суд.

Микола МАРТИНЕНКО, «Наша Україна — Народна самооборона»:

— З кожним днем ситуація загострюється, як усередині країни, так і у відносинах з усім світом. Один день дає титий письменник сказав: найбільший злочин — це безкарність. Наша влада цієї простої істини розуміти не хоче. Влада щиро вважає, що може безкарно дурити голову і Заходу, і Росії. У результаті загроза тому, що ми знову віддалимося від Європи на багато років. Уже і Європа 2012 у нас погрожують забрати. Росія теж робить дуже жорсткі заяви стосовно нинішньої влади. Дружба, якою так хизувалися регіонали, схожа на холодну війну. Влада думає, що може

заякувати власний народ і переслідувати будь-яке інакомислення. Але безкарність завжди буває лише тимчасовою. Зараз усі пред'являють нинішній владі рахунки до сплати. В Україні люди доведені до відчаю і готуються до нових акцій протесту. Уряд підготував такий бюджет недоцуддя для мільйонів українців, якого ще не було: порівняно з 2009 кризовим роком удвічі зменшено соціальні виплати. Скупі цифри розкладено по рядках, неначе зуби громадян по полічках. У влади є єдиний вихід із політичного глухого кута: у Брюсселі все ще очікують Віктора Януковича для погодження остаточного варіанта угоди про асоціацію включно із зоною вільної торгівлі, Європа не зачиняє двері й ще вірить, що будуть виконані обіцянки, які Президент дав європейським лідерам.

Микола ШЕРШУН, Народна партія:

— Ми наступаємо на ті ж самі граблі, робимо однакові помилки. Йдеться про проблеми соціального захисту населення, яке постраждало внаслідок аварії на ЧАЕС. Цим питанням опікується Міністерство соціальної політики, як головний розпорядник коштів, що виділяються на оздоровлення громадян. Соціальна політика, яку міністерство проводить стосовно чорнобильців, м'яко кажучи, неефективна. На сьогодні міністерство виконує роль статиста і, як правило, місцевих проблем із Києва не бачить. Для прикладу — ситуація з розподілом путівок на санітарно-оздоровче лікування. Їх виділяють, не звертаючи увагу ні на кількість заяв, ні на медичні рекомендації. У ці санаторії люди їхати не хочуть, бо їм пропонують у Криму лікувати органи травлення, а в Трускавці чи в Моршині — органи дихання, хоча потрібно навпаки. Зовсім немає путівок матері та дитини в санаторіях Криму. Статистика лякає: з року в рік стан здоров'я постраж-

далих погіршується, 83% дітей, які мешкають на забруднених територіях, хворі. То ж яке у нас буде майбутнє з такою кількістю хворих дітей?

Петро СИМОНЕНКО, Комуністична партія:

— У ці дні масові акції протесту проти політики буржуазних урядів і всевладдя транснаціональних корпорацій пройшли у більш ніж 900 містах і охопили увесь світ. Це підтверджує висновок про те, що капіталізм як суспільно-економічна система, як система культурно-моральних цінностей повністю себе жив. Недозволено наївністю було б стверджувати, що завтра капітал добровільно відречеться від свого світового панування, що завтра всі багаті самі поділяться з бідними, що політичний блок НАТО раптом припинить бомбити непокір-

ФОТОФАКТ

З нагоди 75-річчя Інституту історії Національної академії наук України у Верховній Раді вчора презентовано останню книгу багатотомного енциклопедичного видання «Україна: хронологія розвитку. Новітня історія. 1917—2010 роки». Народний депутат України, президент благодійного фонду «Схід-Захід разом» Володимир Зубанов зауважив, що у виданні відображено всю історію цього непростого періоду історії нашої держави. В підготовці видання брало участь багато фахівців, зокрема з Інституту історії НАНУ.

На знімку: заступник директора з комерційних питань видавництва ТОВ «Кріон» Юлія Сергієнко, доктор історичних наук, професор, заступник директора Інституту історії України НАНУ Станіслав Кульчицький.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Юрій МИРОШНИЧЕНКО: «Університети мають бути орієнтовані на інновації в науці та прикладних сферах»

Днями в Києво-Могилянській академії відбулася конференція «Шляхи свободи», під час якої її учасники говорили про реформу, ситуацію у вищих навчальних закладах, їх автономію та роль у розвитку громадянського суспільства. До дискусії було запрошено українських та зарубіжних експертів, керівників вузів, політиків та законотворців. Участь у конференції взяв представник Президента України в парламенті народний депутат Юрій МИРОШНИЧЕНКО (на знімку).

— Юрію Романовичу, нині «Могилянка» переживає непрості часи, але саме тут вирішили провести таку масштабну, міжнародну конференцію на тему реформування освіти...

— Те, що Україна має можливість вільно обговорювати болючі питання з різними вітчизняними та іноземними експертами на дискусійних майданчиках таких прогресивних закладів, вважаю основним із здобутків нашої незалежності. Бо наразі, погодьтеся, ми переживаємо не лише активний час випробування громадянського суспільства, а й проходимо своєрідну школу виховання для подальшої участі в суспільному житті. Для мене було честю взяти участь і виступати на цій конференції.

Ми, як політики, державні діячі, повинні створювати належні умови для того, щоб наукові надбання, які має ця Академія, було збережено і примножено. Адже вони базуються на столітньому досвіді попередніх поколінь науковців і його відродженні за останні два десятиріччя незалежності України.

— Що стосується самої теми дискусії...

— Ви знаєте, я слухав виступи колег, які приїхали до нас з інших країн, і мені здалося, що нема чого додати. Мої слова можуть видатися навіть банальними після того, як нам презентували ті високі стандарти, якісні умови для розвитку освіти, що вже є в багатьох демократичних країнах.

Світ динамічно розвивається. З'являються нові виклики не лише перед нашою країною, а й перед світом загалом. І ці виклики мають бути забезпечені якісними кадрами. Насамперед. Адже людський ресурс — найцінніший. Не природні

ресурси, не якесь особливе географічне розташування, а саме якість людського потенціалу, якість суб'єктів усіх суспільних відносин. Ось що є головним для кожної держави. Кадри забезпечать конкурентоспроможність, успішність країни в світі. І, власне, навряд чи хтось запечечить, що стрижнем підготовки фахівців є саме університети.

Світова практика доводить: від якості вищих навчальних закладів залежить якість політики держави в усіх сферах. Так само, як і позиціонування суб'єктів господарювання, міжнародне позиціонування країни. І саме тому не випадково мені здається тема, яку розглядали на конференції, — «Університет як простір автономії та фактор розвитку громадянського суспільства: реалії сьогодення та основні виклики».

— Ви розробили і подали до Верховної Ради законопроект щодо зміни правил гри для вищих навчальних закладів (ВНЗ) на освітньому ринку. Звідки інтерес саме до цієї суспільної галузі?

— Я є головою правління Конфедерації недержавних вищих закладів освіти України. Ця організація об'єднала зусилля вузів, які сформувалися в складних сучасних умовах і які нині, напевно, найбільше потребують прозорих правил гри на освітньому ринку, які хотіли б мати рівні конкурентні умови з державними чи комунальними ВНЗ.

Залучаючи експертів, як вітчизняних, так і міжнародних, ми підготували законопроект реформування вищої освіти, і він наразі є єдиним зареєстрованим у Верховній Раді.

Звісно, суспільство в країні сьогодні обго-

ворює не лише цей законопроект, він сприймається як альтернативний. Міністерство освіти і науки, молоді і спорту готує власний документ, який дещо по іншому трактує деякі процеси в освітній галузі. Я не коментуватиму дії своїх колег — гадаю, профільні експерти зроблять це набагато краще.

— Що було стрижнем, який ви закладали у згаданий законопроект?

— Виходили ми із зрозумілих та очевидних речей. А саме: на що насамперед мають

бути орієнтовані університети. На інновації в науці, а це — винаходи та технології. І на прикладну сферу — тобто випереджальне забезпечення ринку праці. Необхідно створити такі умови, щоб ті, хто отримав вищу освіту, могли адекватно долучитися до суспільних процесів у межах професії, яку отримали.

Після того, як людина закінчила ВНЗ, вона вже має бути готова стати активним учасником тих чи інших суспільних процесів. Саме тоді стають помітні вади сучасної вищої освіти. Як правило, випускник іде на підприємство і тільки там починає освоювати на практиці свій фах. Бо, на жаль, у вузі студент не мав такої можливості.

Тож наше завдання полягає в тому, щоб діяльність університетів — основних учасників освітнього ринку — забезпечувала нам можливість запроваджувати основні потреби — інновації в науці та прикладних сферах. І друге. Президент України не раз заявляв

про необхідність якісної реформи освіти. Казав про впровадження конкурентоспроможності, прозорості, виходячи саме з цієї доктрини, концепції.

Якщо узагальнити завдання, яке ставить Президент, то воно полягає в тому, щоб українські вищі навчальні заклади стали учасниками глобального світового освітнього простору. Щоб у рейтингу найкращих світових ВНЗ було якомога більше наших, вітчизняних вишів. Це, гадаю, хороше завдання для всіх реформаторів. І особисто мені ду-

же приємно, що ми заради цієї мети змогли об'єднати свої зусилля.

Та повернуся до самого законопроекту. Що, власне, він передбачає? Чесну конкуренцію між всіма вузами та рівність. Це два основні стовпи, які підтримують вищу освіту на плаву. Саме на конференції мало не всі промовці підкреслювали: немає в Україні однакових умов для державних і недержавних ВНЗ. І в частині держзамовлення, і в частині користування землею, оподаткування тощо.

Міркуйте самі. Деякі ВНЗ держава фінансує напряму, дає їм держзамовлення і надає до цього додаткове, комерційне фінансування, яке вони мають. А недержавні вузи працюють у зовсім інших умовах. Вони залучають усі ресурси, які тільки можуть знайти. Але все це самотужки.

До слова, третій стовп, на якому, на мою думку, має базуватися освітянська політика щодо ВНЗ, — це їх автономія. Автономія в освітній галузі,

автономія в науковій діяльності, автономія в економічній сфері. Це те, що для нас було дуже принциповим і ввійшло до нашого законопроекту.

Ми спиралися не лише на власну думку, а на думку великого загалу українських науковців та освітян, які потребують таких реформ.

— Яку роль у регулюванні роботи вузів у своєму законопроекті ви відводите державі?

— Функція держави — не адмініструвати, а розробити і запровадити єдині для всіх, без винятку, правила. Ефективність цього підтверджує практика багатьох європейських країн. Для наших закордонних колег — це очевидні речі, але для України — виклики, на які ми маємо відповісти.

І першим кроком має стати ухвалення законопроекту, автором якого я є. Ми, як законотворці й представники державних інституцій, зацікавлені залучати досвід фахівців та експертів. Саме таких, які взяли участь у конференції в Києво-Могилянській академії. Дуже хотілося б почути їхню думку з приводу положень нашого законопроекту.

Звісно, один закон не розв'яже всіх проблем у галузі вищої освіти. Ми з колегами-депутатами довго дискутували навколо цього питання. Є необхідність ухвалювати закони щодо початкової та середньої освіти. Адже ми зобов'язані гідно підготувати учня — потенційного студента до навчання у вузі.

Час також ухвалити закон про науку і наукову діяльність у новій редакції як відповідь на сучасні суспільні виклики. І тут нам не обійтися без підтримки самих науковців, експертів та освітян. Бо процес вимагає спільної роботи.

Ми зобов'язані також забезпечити врешті-решт системний захист прав інтелектуальної власності. Тож проблем чимало.

Але я не песиміст — я вірю в Україну.

Фото прес-служби народного депутата Юрія Мірошніченка.

ПРОБЛЕМА

Довіряйте фахівцям, а не рекламі ліків

Нині кожен третій медичний препарат не відповідає вимогам до якості. Про це під час прес-конференції повідомив народний депутат від Партії регіонів Валерій Коновалюк (на знімку).

За його словами, якщо вкласти тисячу гривень у підробку ліків, то можна отримати прибуток від 200 до 400 тис. доларів США. Тому адміністративний штраф у розмірі 1,5 тис. гривень не можна порівняти зі шкодою, завданою людям після вживання підроблених препаратів.

«Замість того щоб справді контролювати якість ліків за рахунок діяльності відповідних органів, — каже В. Коновалюк, — переважна кількість чиновників купують медичні препарати в країнах ЄС».

Народний депутат зауважив, що Прем'єр-міністр Микола Азаров сформував раду на чолі з Першим віце-прем'єр-міністром Андрієм Ключевим, яка безпосередньо займатиметься проблемою фальсифікації ліків. До речі, її створення, за словами регіонала, аргументовано тим, що один із урядовців ледве вижив після вживання неякісних медикаментів. А це вже проблема національної безпеки України. І нині є всі механізми для її подолання.

Народний депутат від Партії регіонів Віктор Корж повідомив, що близько 40 відсотків сфальсифікованих засобів в Україні — антибіотики. Ринок лікарських засобів становить понад 25 млрд. гривень. Народний обранець занепокоєний і тим, що українці займаються самолікуванням і вживають препарати, які рекламуються.

Він також додав: нещодавно в парламенті відбулися слухання стосовно розвитку вітчизняного фармакологічного виробництва і ринку, адже наші ліки в три—п'ять разів дешевші за імпортні.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

У Росії підроблювачам ліків загрожує шість років ув'язнення і 300 тис. рублів штрафу, а в країнах ЄС — у середньому 10 років позбавлення волі плюс штраф. У США — від 12 років до довічного ув'язнення.

Нагадаємо, що Президент Віктор Янукович 12 жовтня підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фальсифікації лікарських засобів», яким передбачається за виготовлення, зберігання та продаж фальсифікованих лікарських засобів кримінальна відповідальність у вигляді позбавлення волі до трьох років, а в разі якщо злочин повторюється — до п'яти років.

Сергій МЕЛЬНИК.

Євросоюз уже не тисне, а поставив на одну дошку

Приведення українського законодавства у відповідність до європейського — це одне із зобов'язань нашої держави перед європейською спільнотою, — наголосив на брифінгу голова Постійної делегації Верховної Ради України в парламентській асамблеї НАТО Андрій Шкіль (на знімку) («БЮТ-«Батьківщина»). За його словами, ПА НАТО під час

свого останнього засідання приділила увагу велику увагу стану демократії в Україні й, зокрема, справі экс-прем'єра Юлії Тимошенко. Майже цілий день роботи асамблеї було присвячено

Україні. «Європейський Союз вже не тисне на Україну, а поставив Україну та Білорусь на одну дошку за проблемами демократії», — зазначив А. Шкіль.

Кіровоградщину накрила хвиля протестів

З 15 жовтня в обласному, районних центрах і навіть віддалених селах Кіровоградщини триває акція протесту проти дій влади...

— Країна стоїть на межі, — вважає голова обласної організації партії «Фронт змін» Андрій Табалов. — Наша партія, наша організація ініціювали чимало акцій протесту з приводу Податкового кодексу, пенсійної реформи, маніпуляцій із Чорноморським флотом і харківських домовленостей. Також ми виступаємо проти запропонованої владою земельної реформи, що насправді є не чим іншим, як перерозподілом власності... Щоб залучати інвестиції, не-

обхідна стабільність влади та економічної ситуації. У нас її немає.

«Фронт змін», перебуваючи в опозиції до влади, тривалий час не наважувався на радикальні заходи. Однак засудження колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко стало тим лакмусовим папірцем, який примусив діяти, стверджують партійці. Цей крок влади, кажуть вони, не підтримує жодна цивілізована країна: ні США, ні європейські сусіди, ні Росія.

Лариса РОМАНЮК.

На знімку: Андрій Табалов, Олександр Горбунов (справа наліво).

Голова Київської міської державної адміністрації
Олександр ПОПОВ доручив керівникам районів та відповідним службам до кінця тижня розв'язати проблеми з подачею тепла у квартири киян. Окрім житлового фонду в столиці без тепла залишаються дві лікарні та чотири дитячі навчальні заклади (УНІАН)

Робота для людини з особливими потребами: ставляться краще, та проблем не поменшало

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На ділі посилена підтримка інвалідів означає, що в кожному районному центрі зайнятості цим займається додатковий спеціаліст. Людей із особливими потребами обслуговують довше, ніж решту: це передбачено у графіках прийому громадян. А в персональних картках інвалідів почали вказувати рекомендації держслужби зайнятості та потреби людини щодо працевлаштування. Останнє питання — одне з найболючіших: щоб влаштуватися на роботу, навчання

чи взагалі будь-куди, людина з особливими потребами отримує індивідуальну картку, яку заповнює МСЕК — медико-соціальна експертна комісія. У картці мають вказуватися потреби, особливості, а також робиться висновок, ким інвалід може працювати. Дуже часто картки спричинюють купу проблем, коли, приміром, члени МСЕК вписують туди «діагноз» «непрацездатний», «неважа праця» чи інші заширокі або завузькі формулювання.

За даними Київського міського центру зайнятос-

ті, особливо важко знайти роботу інвалідам I та II груп, адже 90% із них за довідками МСЕК можуть виконувати роботу без фізичного та психоемоційного навантаження, зі скороченим робочим днем або вдома. Так, цього року в столичній базі даних було зареєстровано тільки 14 вакансій із «домашніми» умовами праці: адміністратор, диспетчер, системний програміст, вишивальниця тощо. Нині таких вакансій залишилося вісім. Досі шукають програміста, вишивальницю та кількох інших працівників. Також рідко трапляються вакансії для людей із психічними захворюваннями та розумовою відсталістю, адже вони потребують особливо дбайливого ставлення.

— Ми маємо перейти від моделі «чого не може інвалід» до моделі «яку роботу він хоче знайти». МСЕК потрібно ретельніше складати індивідуальні програми реабілітації, зокрема, трудової, — каже керівник вищезгаданого проекту Олена Іванова.

Слюсарі-складальники в цеху УВП №3 Українського товариства сліпих.

Вона розповідає: щоб підбирати роботу, яка враховує побажання і потреби конкретної людини, було розроблено опитувальник

для пошукачів та довідник для роботодавців. Адже ті не завжди розуміють особливостей кандидатів. Так, людина із серцево-судинним захворюванням не зможе працювати сторожем, якому необхідно обійти 12-поверхову будівлю, перевіряючи кожні двері. Отже, ситуація поліпшу-

ється, хоч і повільно. Вирішуються нюанси, утім лишаються задавлені проблеми. Це ілюструє статистика: цьогоріч до столичних центрів зайнятості звернулося 520 інвалідів. Нове робоче місце підшукали 101 людині.

Аніта ГРАБСЬКА.
Фотоетюд Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Не так потрібні кошти МВФ, як співпраця із ним

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Гроші від валютного фонду Україні не так і потрібні, **переконаний народний депутат від Партії регіонів Владислав Лук'янов.** Мовляв, до кінця року гострої необхідності в отриманні фінансів немає. То навіщо ж тоді взагалі потрібна співпраця із МВФ?

— Це дає кілька дуже важливих сигналів для всього інвестиційного то-

вариства, — пояснює депутат. — По-перше, коли країна співпрацює із МВФ, і той підтверджує, що дії влади перебувають у контексті ринкових змін, довіра інвесторів зростає. А отже, країні вдається залучати фінанси для обслуговування своїх потреб на більш вигідних умовах. До того ж у 2012 році експерти пророкують другу хвилю кризи. Тому, враховуючи

ризики зниження світової економіки, підстрахуватися недорогим джерелом фінансових ресурсів — це плюс.

У тому, що місія МВФ приїде й такі виділить кошти Україні, сумнівається **Олег Соскін, директор Інституту трансформації суспільства.** Хоча водночас експерт розуміє бажання влади таки отримати омріяний транш: «Сьогодні Ук-

раїна є економічно-фінансовим банкрутом. Грошей ні зовні, ні всередині ніякий уряд уже взяти не може. А тому МВФ для нього — остання соломинка». Щоправда, не впевнений експерт і в тому, що за умови отримання цих коштів уряд зможе ними грамотно розпорядитись. І нагадує, що наближається час сплати за рахунками: «В 2011 році МВФ треба

виплатити за відсотками 220 млн. доларів, у 2012 році — тіло кредиту (3,5 млрд. доларів), у 2013 році треба буде виплатити понад 5 млрд. доларів. Чи є такі гроші в уряді? Навряд чи, тому це — повний крах».

Без грошей МВФ країні доведеться скрутно. Та очікувати, що нам одразу дадуть велику суму грошей, — м'яко кажучи, ілюзія, —

переконаний **Василь Юрчишин, директор економічних програм Українського центру економічних та політичних досліджень імені Разумкова.** За його прогнозами, цього року Україна залишиться без траншу.

А подальші перспективи стабільності нашої країни напряму залежать від ситуації у світі. Якщо вона не стабілізується, то Україна має усі шанси повторити сценарій 2008 року.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

За першими холодами — перші жертви

У селі Вівся Чемеровецького району в житловому будинку вибухнув газ. Вибуховою хвилею вибито вікна, пошкоджено речі, а 71-річний власник помешкан-

ня отримав опіки та був госпіталізований до Хмельницького опікового центру. Як встановили співробітники МНС, причиною вибуху став витік газу. Вірогідніше за

все, господар самовільно втрутився у роботу внутрішньобудинкової системи газопостачання.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Вихідних у Запоріжжів побільшає?

Питання про те, щоб в подальшому 14 жовтня стало для мешканців Запоріжжя неробочим днем, розгляне виконком міськради. За словами міського голови Олександра Сіна, цього дня в обласному центрі завжди відбувається низка заходів, присвячених його визволенню від фашистських окупантів. А в храмах православної церкви тривають богослужіння на честь свята Покрови Пресвятої Богородиці, яка з давніх часів вважається покровителькою запорозьких козаків та Запоріжжя. Тож мешканці міста мали б змогу зранку сходити до церкви, а потім взяти участь у святкуванні Дня визволення.

Виконком міськради не має повноважень оголосити 14 жовтня офіційним вихідним, але може звернутися до керівників підприємств та організацій з пропозицією розглянути такий варіант.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

Село стало випереджати місто за темпами зростання наркоманії

За останні десять років у сільських районах області значно зросли темпи розвитку наркоманії. Найвищі показники зафіксовані у Сватівському та Станично-Луганському районах.

Пояснюючи причини такої ситуації, головний нарколог області Микола Овчаренко звертає увагу на проблеми, пов'язані з тим, що медичні установи недокомплектовані. За його словами, в окремих районах, де наркоманія

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

отримала найбільший розвиток, протягом трьох—п'яти років взагалі не було лікаря-нарколога. Микола Овчаренко виступає проти легалізації легких наркотиків. Голландський досвід, вважає він, нам не підходить, «тому що ментально ми абсолютно різні».

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

ЦИФРА

146 гірників

заблокувало під землею в результаті аварії на шахті ім. Держинського державного підприємства «Держинськвугілля». У ніч на вівторок в електромережі шахти зникла напруга і всі необхідні для її безаварійної життєдіяльності агрегати були знеструмлені, у тому числі відключився вентилятор головного провітрювання, передає УНІАН.

Хоспіс поліпшить життя хворих

У Чернігові відкрили хоспіс на 15 ліжок. Він діятиме на базі міської лікарні №4 і надаватиме цілодобову медич-

ну допомогу людям з невиліковними хворобами, які потребують особливого ставлення та піклування. Наступного року планується розширення хоспісу і збільшення кількості ліжок.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Вулицю Леніна хочуть перейменувати

Ще донедавна відсутність вулиці Театральної в Кіровограді анітрохи не бентежила інтелігенцію міста. І ось днями зо три десятки представників громадськості, науковців, діячів культури та мистецтв, журналістів вийшли з пропозицією до керівників області та міста про перейменування однієї з центральних вулиць саме на Театральну. У зверненні, зокрема, йдеться:

«За рік уся Україна відзначатиме 130-річчя від заснування першого українського професійного театру! На жаль, у нашому місті немає назви вулиці, яка б нагадувала його гостям та мешканцям про цю визначну подію! Сьогодні є пропозиція щодо повернення вулиці Леніна, на якій розташований театр, історичної назви — «Дворцова». Це питання заслуговує окремого коментарю: «Дворцова» — похідне від російського «дворец». Тут виникає проблема, а як це буде українською — «Двірцева»? Але в українській мові це слово означає «вокзальна».

Пропонується перейменувати вулицю Леніна на Театральну, увічнивши цим пам'ять про визначну подію, яка відбулася у місті 1882 року — коли М. Кропивницький і М. Старицький заснували перший український професійний театр.

Лариса РОМАНЮК.

Фото
Сергія ЗАРАЙСЬКОГО/УНІАН.

ВІСТІ З МИКОЛАЇВЩИНИ

Чи є у місті катакомби?

Відповідь на це запитання дадуть спеціалісти ТОВ НІЦ «Будівельних конструкцій», які нині згідно з міською ціллювою соціальною Програмою розвитку цивільного захисту Миколаєва на 2011—2013 рр. спільно з управлінням з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Миколаївської міськради проводять роботи щодо вивчення пустот та провалів шарів ґрунту.

Як інформує міська рада, Миколаїв приховує у собі багато незвичайного. Під містом корабелів існує ціла мережа карстових печер, штучних катакомб, колишніх водоводів та підвальних комплексів. Сучасна життєдіяльність міста, зокрема, використання свердловин, аварії на мережах водопроводу та каналізації, збільшення площі

штучного покриття, порушення природного стоку, призводить до виникнення численних провалів і переміщення верхнього шару ґрунту в ці пустоти. Як наслідок — руйнування будівель та споруд.

Виконавець робіт володіє технологією «радіохвилевої інтроскопії». Для обстеження ґрунтових масивів спеціалісти використовують метод дипольного індуктивного зондування без проведення бурових робіт.

Наразі вже досліджено місцевість у районі перехрестя вулиць Чигрина та Московської. Виявлення у місті пустот природного і техногенного походження розраховане на декілька етапів, результати першого з яких стали предметом винесення на широкий загал.

ФОТОФАКТ

Учасники організації «К12», що займається стріт-артом, прикрасили стіни промислової прибудови на вулиці Московській у Дніпропетровську. Акція пройшла в рамках конкурсу вуличних художників, у якій беруть участь 13 міст області.

Фото Миколи МЯКШИКОВА (Укрінформ).

Напали на журналіста

На журналіста газети «Наш город Николаев» Олександра Влащенко 17 жовтня на міжміському автовокзалі Миколаєва скоєно розбійний напад. Слідчо-оперативній групі Ленінського райвідділу ММУ УМВС України в Миколаївській області, яка прибула на місце події, журналіст пояснив, що зловмисники, які напали на нього, викрали

сумку, у якій був фотоапарат та два мобільні телефони. Загальна сума завданих збитків — більше 10 тисяч гривень. **Як повідомляє прес-служба обласної прокуратури,** потерпілий з тілесними ушкодженнями звернувся до медичної установи для проходження медичного обстеження. Порушено кримінальну справу.

Олександр МЕНТЕЛЬ.

Український репортер уперше отримав премію Деніела Перла

Транснаціональний проект «Корпорація «Злочин в офшорах» за участю журналіста газети «Київ Пост» Влада Лаврова отримав першу премію імені Деніела Перла за видатні міжнародні журналістські розслідування, про що було оголошено під час Глобальної конференції журналістів-розслідувачів, яка відбулася в Києві. Розслідування «Корпорація «Злочин в офшорах» розповідає про те, як криміналітет і корумпо-

вані політики країн Східної Європи використовують офшори для відмивання грошей, ухилення від сплати податків тощо. Проект об'єднав зусилля центрів журналістських розслідувань Сараєво, Румунії, Болгарії, Центру медіа-досліджень Кавказу, «Нової газети» (Росія) та мережі журналістів-розслідувачів і ЗМІ Чорногорії, Албанії, Вірменії, Молдови, України, Македонії та Грузії, **повідомляє УНІАН.**

Фермер відкрив приватний дитсадок

Перший на Вінниччині приватний дитячий садок створив керівник фермерського господарства «Велес Віта» Петро Струсевич. Заклад відкрито в селі Попелюхи Мурованокриловецького району.

— Це зручність не тільки для батьків, а й для господарства, — каже Петро Струсевич.

— Тепер, йдучи на роботу, люди спокійні за своїх діток. Раніше не всі мали можливість працювати, особливо в гарячу пору польових робіт, бо не було на кого залишити дітей.

Сто тисяч гривень фермер використав для ремонту й переобладнання під дошкільний заклад однієї з сільських хат. Роботи провели з дотриман-

ням усіх вимог, які Міносвіти висуває до таких закладів. Створили тематичні куточки, облаштували їх необхідним дидактичним матеріалом, літературою і, звичайно, іграшками. У дитсадку на 18 дітей віком від трьох до шести років нині всі місця заповнені. З малюками працюють троє вихователів.

Подбав фермер і про харчування: діток годують чотири рази на день за кошти господарства. А плату встановив символічну: працівники фермерського господарства сплачують по одній гривні на день, для інших жителів села плата не набагато більша — дві гривні.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

З-під варті втік педофіл-вбивця

Із лікарні міста Дніпрорудне (Запорізька область) утік обвинувачений у вбивстві однієї та зґвалтуванні іншої неповнолітньої дівчинки Віталій Марковін, якого було госпіталізовано з переломами обох ніг і хребта. В лікувальному закладі він перебував під охороною двох міліціонерів.

11 липня цього року Віталій Марковін у Дніпрорудному зґвалтував 13-річну школярку та вбив її подругу, а потім, намагаючись втекти від правоохоронців, вистрибнув з четвертого поверху житлового будинку й одержав серйозні травми ніг та хребта.

Нині тривають пошуки обвинуваченого, але поки що безрезультатно.

Віктор ПЕСИГОЛОВЕЦЬ.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...борець із корупцією виявився здирником

Київський районний суд Одеси виніс обвинувальний вирок депутату сільської ради і його спільнику — помічникові голови комітету з боротьби з корупцією й організованою злочинністю в Одеській області.

Зловмисники вимагали від групи осіб грошову винагороду при позитивному розгляді питання про виділення 10 гектарів із земель запасу сільської ради. При одержанні першої частини хабара в розмірі 200 тисяч гривень здирників затримали співробітники управління СБУ в Одеській області.

Суд засудив їх до різних строків позбавлення волі.

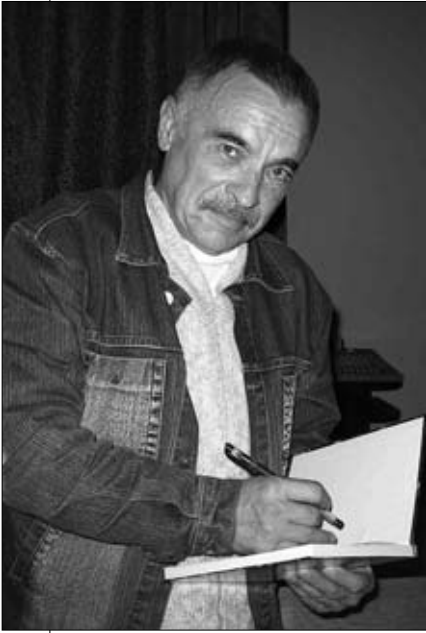
В'ячеслав ВОРОНКОВ.

...лідер у будівельній галузі Севастополя — Балаклавський район

Він найменш населений (трохи більше п'ятдесяти тисяч мешканців). Тут за дев'ять місяців нинішнього року змогли подвоїти обсяги будівельних робіт. За той самий період у Гагарінському вдалося домогтися зростання на третину, в Нахімовському — на п'яту частину, а в центральному Ленінському — тільки на шосту.

За перші три квартали севастопольські будівельники здійснили робіт на суму майже двісті п'ятдесят п'ять мільйонів гривень, що на чверть більше, ніж за такий само період торік.

Микола МАГДИЧ.

СПОРТ

Турнірна хроніка

Футбол. Сьогоднішній матч «Шахтар» (Донецьк) — «Зеніт»

(Санкт-Петербург) обслуговуватиме суддівська бригада з Бельгії на чолі з Франком Де Блекере. Матчі третьо-

го туру групового турніру Ліги Європи відбудуться завтра. Поединок між бельгійським «Стандардом» і

полтавською «Ворсклою» судитиме бригада арбітрів з Уельсу на чолі з Саймоном Лі Евансом.

Долю «Металіста» і шведського «Мальме» доручено суддям з Туреччини. Рефері зустрічі — Фірат Айдінус.

А зустріч київського «Динамо» зі стамбульським «Бешикташем» судитиме сербська бригада арбітрів, котру очолює Мілорад Мажич.

Чемпіонат України серед вузів. Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України». 2-й тур.

Конференція «Захід». «Університет» (Чернівці) — «Тернопіль-Педуніверситет». 2:1. «Юнга—морська академія» (Одеса) — «Факел-ІФНТУНГ» (Івано-Франківськ). 2:0. «Буревісник» (Кам'янець-Подільський) — «Буревісник» (Кременець). 1:2.

«Юнга—морська академія» — 6 очок, «Університет» — 4, «Буревісник» (Кременець) — 4, «Тернопіль-Педуніверситет» — 3, «Факел-ІФНТУНГ» — 0,

«Буревісник» (Кам'янець-Подільський) — 0.

Конференція «Центр—Південь». «Легпром» (Київ) — «Меркурій-КНТЕУ» (Київ). 3:1. «КПУ-Спартак» (Запоріжжя) — КЕІ КНЕУ (Сімферополь). 0:3.

«Легпром» — 6, «Меркурій-КНТЕУ» — 3, «Зооветакадемія» (Харків) — 3, КЕІ КНЕУ — 3, «КПУ-Спартак» — 0, «Податковий університет» (Ірпінь) — 0.

Баскетбол. Чемпіонат країни. Суперліга. 17 жовтня. «Ферро-ЗНТУ» (Запоріжжя) — «Галичина» (Львів). 101:73 (31:14, 16:17, 23:17, 31:25). «Миколаїв — «Говерла» (Івано-Франківськ). 86:90 (19:19, 15:23, 26:25, 26:23).

«Говерла» — 5 перемог, «Ферро-ЗНТУ» — 4, «Азовмаш», «Будівельник» (Київ), «Хімік» (Южне) — по 3, «Одеса», «Київ», «Донецьк», «Миколаїв» — по 2, «Черкаські мавпи», «Дніпро-Азот», «Галичина» — по 1, «Дніпро» — 0, «Кривбасбаскет» — 0.

ФОТОФАКТ

Під час відвідування Севастополя президент Національного олімпійського комітету Сергій Бубка (на знімку) побував у загальноосвітній школі № 39. Легендарний спортсмен вручив кращим шкільним спортсменам подарунки від НОКу.

Фото Василя БАТАНОВА.

Виконавець робіт володіє технологією «радіохвилевої інтроскопії»

Комплекс Судацької фортеці — один із небагатьох матеріальних пам'яток середньовічного західноєвропейського фортифікаційного зодчества, що збереглися майже у первозданному вигляді на півдні України

У східних джерелах (перських, арабських, турецьких) назва міста писалася, як Сугдак або Судак. Грецький правопис приписував йменувати його Сугдеею. А у давньоруській мові закріпилася форма — Сурож. Вихідці із Західної Європи знали його як Солдайю

Велична меланхолія Судацької фортеці

НАША СПАДЩИНА

Нещодавно храм святої Софії Київської — кафедральний собор київських митрополитів урочисто відзначив своє 1000-ліття. Це перший об'єкт, який від України разом з Києво-Печерською лаврою ввійшов до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Відомий всьому світу ювіляр є центральною пам'яткою Національного заповідника «Софія Київська», у складі якого перебуває й Судацька фортеця (АР Крим), що також претендує на здобуття почесного статусу.

Наш наступний репортаж у рамках спільного проекту «Голосу України» і Дипломатичної академії при МЗС України присвячений Судацькій фортеці, розташованій у південно-східній частині Кримського півострова. «Комплекс об'єктів Судацької фортеці III—XVI ст.» — під такою назвою ця пам'ятка 2007 року стала номінантом на внесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Однак 2010 року формулювання номінації змінили. Тепер вона звучить так: «Торгівельні осередки та укріплення на шляхах генуезької комерції. Від Середземного до Чорного моря».

По шляху генуезьців

Ми здалися у добровільний полон Судацькій фортеці і опинилися у середньовіччі. Від сучасного життя курорту нас відділяли потужні зубчасті стіни оборонної споруди. Кілька століть тому тут було місто зі своїми устоями, традиціями, культурою та правилами. На жаль, усередині фортечних стін збереглося небагато споруд: автентичні будівлі було розібрано на камінь, який використувували для будівництва казарм російського гарнізону, що містився у фортеці у 1798—1813 роках. Пізніше самі казарми стали каменярнею для німецьких колоністів і російських поміщиків, яким були роздані землі, що пустували, на околищах древньої фортеці.

Свого часу французький мандрівник Дюбуа де Монтере писав: *«Не можна собі уявити руїн прекрасніших, величніших і разом з тим меланхолійніших, ніж руїни Судацької твердині»*.

Солідарний з ним і російський публіцист та історик Михайло Погодін, який стверджував, що «у всій Європі немає руїн мальовничіших за ці: жодні рейнські замки не зрівняються з ними». Коли стоїш під стінами Генуезької фортеці, то начебто бачиш перед собою кусочок середньовічної Італії.

...Усередині цього шедевра площею майже в 30 гектарів, побудованого за проектом генуезьких фортифікаторів, відчувається у буквальному сенсі, як за кам'яною стіною. Із заходу фортеця важкодоступна, з півдня та сходу її захищають сторчові стіни гори, що спускаються до моря, а з північного сходу виритий глибокий рів.

Стіна укріплена чотирнадцятьма бойовими вежами, більша частина з яких одержала назву за ім'ям генуезьких консулів, при яких вони були зведені. У приписці на полях рукопису «Сурозького синаксаря» згадано про те, що фортецю було засновано 212 року, коли південно-східну частину півострова заселяли сармато-аланські племена — предки сучасних осетин. На їхній мові слово «Сугдак» означає «чистий» або «святий». Цю дату загальною підтверджують дані археологічних досліджень. Однак справжнім містом Судак стає на злами VII і VIII століть в період панування у регіоні хазар і візантійців.

У східних джерелах (перських, арабських, турецьких) назва міста писалася як Сугдак або Судак. Грецький правопис приписував йменувати його Сугдеею. А у давньоруській мові закріпилася форма — Сурож. Вихідці із Західної Європи знали його як Солдайю. Починаючи із другої половини XII століття, Судак переживає найвищий економічний розквіт. Він стає головним чорноморським торговельним партнером для купців із країн Сходу й насамперед Сирії та Єгипту. Звідси на Близький Схід відправлялися цінні товари півночі: хутра, мед, віск і раби. У той же час у Криму з'явилися конкуренти Візантійської імперії, що слабшала, — венеціанці, пізанці та генуезьці, які розгорнули активну торгівлю з російськими, половецькими та середньоазіатськими купцями. Перевага в торговельній експансії виявилися на боці генуезьців — близько 1270 року ними було засновано першу торговельну факторію Кафу (Феодосія), що пізні-

ше стала столицею генуезьких володінь на Чорному морі. 19 липня 1365 року вони захоплюють Судак-Солдайю, яка відігравала для генуезьців роль опорного військового пункту та стратегічно важливого порту.

Генуезьці на руїнах останків фортечних стін заново звели фортифікаційні споруди. За даними закладних написів їх будівництво розтяглося на більш як 30-літній період — з 1384-го по 1409 рік. І після того фортечні стіни не раз перебудовувалися і укріплювалися. Комплекс Судацької фортеці — один із небагатьох матеріальних пам'яток середньовічного західноєвропейського фортифікаційного зодчества, що збереглися майже у первозданному вигляді на півдні України.

З ІСТОРІЇ

1868 рік — Судацька фортеця як заповідна територія підпорядкована Російській Імператорській археологічній комісії.

1925 рік — музей «Судацька фортеця» підвідомча Державному історичному музею в Москві.

1959 рік — після приєднання Кримської області до України музей на правах відділу входить до складу Історико-архітектурного заповідника «Софійський музей».

Досі музей «Судацька фортеця» є філією Національного заповідника «Софія Київська».

Укріплення Судацької фортеці не змогли захистити генуезьців. 1475 року османські війська захопили й підкорили твердиню турецькому султанові... 1783 р. Крим відійшов Російській імперії. В 1895-му і 1927 році фортеця пережила два найсильніші землетруси, що залишили свої сліди у вигляді розвалених стін і веж. Починаючи з 60-х років минулого століття, було проведено реставрацію фортифікаційних споруд, і пам'ятку вдалося вберегти від руйнування.

Завдяки своїй унікальності, мальовничості та тому, що добре збереглися древні будівлі, Судацька фортеця часто використовувалася як коло-

ритна натура в історичних, пригродницьких і казкових фільмах. До слова, одним із критеріїв, наявність якого дає пам'ятці претендувати на внесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, згідно з яким об'єкт може бути визнано унікальним у світовому масштабі, є його часте згадування в шедеврах світової літератури та кінематографії...

Україна в авангарді транснаціонального об'єкта

Судацька фортеця — унікальна пам'ятка оборонного зодчества. І, безумовно, гідна світового визнання. Розглядалося кілька варіантів номінування об'єкта на внесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО: і як самостійної культурно-історичної пам'ятки, і як культурного ландшафту. Однак шанси представити себе в останньому статусі, виходячи зі стану навколишніх територій, у фортеці невеликі.

— Спочатку Генуезька фотреця номінувалася в 2007 році як окремий об'єкт. Але після консультацій у штаб-квартирі ЮНЕСКО (Париж) були висловлені побажання експертів цієї міжнародної організації про створення транснаціональної номінації — разом з іншими країнами, де знаходяться генуезькі пам'ятки. Зараз прагнемо з Італією та Грецією над єдиною номінацією, що подаватиметься під одним номером, — коментує ситуацію «Голосу України» Неля

ЦИТАТА

Заступник завідувача кафедри ЮНЕСКО Дипломатичної академії при МЗС України, керівник проекту Влада ПРОКАЄВА:

— Об'єднання в одній номінації культурних і природних пам'яток різних країн, а також розширення номінації вже внесених до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО об'єктів стає дедалі поширенішим. Так, наприклад, цього року українсько-словацький природний об'єкт, що має статус цієї міжнародної організації — «Букові праліси Карпат», — був розширений фрагментами реліктових букових лісів Німеччини.

Переваги транснаціонального об'єкта містять у собі можливість об'єднання всіх рис і атрибутів, які передають його видатну універсальну цінність, незалежно від існуючих політичних кордонів. Такі об'єкти сприяють міжнародному, культурному та науковому співробітництву у сфері збереження всесвітньої культурної та природної спадщини.

Однак підготовка відбору претендентів на таку номінацію може потребувати додаткових зусиль через необхідність координації та співробітництва між відповідними установами різних країн. Не виключені й відмінності в системі захисту, фінансування, управління та збереження об'єктів. Додатковою складністю може бути різний стан утримування об'єктів, які розташовані на територіях різних держав, що, можливо, ускладнить у майбутньому їхнє загальне управління.

Куковальська, генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська». — Я сподіваюся, що після того, як цю транснаціональну номінацію буде прийнято й затверджено в ЮНЕСКО, до неї приєднаються й інші держави, по території яких проходили генуезькі торгові шляхи. Таку перспективу можна тільки вітати.

Приєднатися до «генуезької» номінації теоретично можуть Франція, Ізраїль, Туреччина, Туніс...

За словами завідувача музею «Судацька фортеця» Олександра Фарбея, вперше така ідея з'явилася під час візиту представників НЗ «Софія Київська» у Геную 2008 року. Італійська сторона зацікавлена в такому позиціонуванні українського об'єкта і всіляко його вітає. А досвід у цьому питанні у неї великий: Італія є рекордсменом за кількістю об'єктів, внесених до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (47 визначних місць).

— 2008 року в Генуї підписали документи про співробітництво в області культури, і почалася досить активна робота, — згадує співрозмовник. — Генуезька сторона брала участь у фестивалі історичної реконструкції «Генуезький шолом», було видано історичний путівник «Генуезьці у Криму», налагодили наукові контакти, ведуться спільні дослідження тощо. Все це сприяє популяризації об'єкта.

Наші фахівці на запрошення Генуезького уні-

верситету побували в Італії й відвідали пам'ятки, які разом із Судацькою фортецею подаватимуться у складі однієї транснаціональної номінації. Це типові для середньовіччя оборонні укріплення у найважливіших стратегічних пунктах середземномор'я, звідки життя не пішло дотепер. Житлова забудова всередині них досі функціонує. При цьому збережено історичну достовірність і атмосферу.

Олександр Фарбей каже: «Укріплення на генуезьких торгових шляхах» вибирали за певними критеріями. А саме — наявність замку, міста всередині фортечних стін і портового передмістя. Головна ідея номінації на внесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО — показати на прикладі об'єктів, розташованих на території різних країн, що в середні століття генуезьцями було створено цілу торговельну мережу, яка охоплювала узбережжя Середземного та Чорного морів.

Щоб подати заявку в ЮНЕСКО, необхідно підготувати номінаційне досє об'єкта. У цьому українським фахівцям допомагав Російський науково-дослідний інститут культурної та природної спадщини імені Д. С. Лихачова.

— Наша заявка на номінацію готова. Україна виступає ініціатором цього процесу. Італійська сторона також готова подати заявку на свої об'єкти в Лігурії та на Сардинії. Ми очікуємо, що найближчим часом до номінації приєднається й Греція. Сподіваємося, до 1 лютого 2012 року досє по всіх об'єктах, які входять у транснаціональну номінацію, буде представлено в ЮНЕСКО, — розповідає генеральний директор НЗ «Софія Київська» Неля Куковальська. — Потім чекаємо візиту експертів, їхньої оцінки. Далі, мабуть, протягом року Судацька фортеця разом з генуезькими фортецями Італії та Греції ввійде як єдиний транснаціональний об'єкт у так звану попередню номінацію. Після чого Україна відкличе попередню номінацію твердині у Судаку як окремого об'єкта. А далі вже верстатиметься повноцінне досє для транснаціональної номінації на внесення до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА.

Не борщем єдиним славна країна

«СЕКРЕТНА» КУХНЯ

На п'ятому фестивалі борщу, який за традицією проходив у «Театрі на городі» Ганни Секрет на Вінниччині, щира господиня запропонувала гостям після борщу другу страву — кашу, зварену на ста яйцях

Заслужена журналістка України, телеведуча популярних на Вінницькому обласному державному телебаченні передач «Будьмо знайомі» та «Дивоцвіти» Ганна Секрет відкрила на батьківському обійсті «Театр на городі». Хоч він і далеченько від Вінниці — у селі Правилівка Оратівського району, що на кордоні з Київщиною, але чи не вся мистецька еліта обласного центру прагне взяти участь у заходах, організованих напрочуд енергійною Ганною Секрет. Знають дорогу до Правилівки народні депутати, метри естради й художнього слова із столиці, митці з сусідніх Київської, Кіровоградської, Черкаської областей. А на п'ятий фестиваль борщу завітали ще й гості з Тернопільщини.

«Ой варися, борщику, в полив'янім горщику...»

— Це свято я запозичила в тернополян, у Борщівському районі,

— каже Ганна Секрет. — Припало до душі, бо йшлося про нашу традиційну і дуже давню страву — борщ. Одне трохи спантеличило: борщі в Борщеві подавали гостям у політиленових стаканчиках. Від цього смак втрачався. Я ж вирішила подавати національний шедевр у глиняних горщиках або в порцелянових тарілках. Крім того, наші любителі борщу збираються не лишень для того, аби смачно попоїсти, а й почастувати гостей свята гарним словом та піснею. Такі умови участі в нашому фестивалі вже п'ятий рік поспіль, до того ж кожен із гостей приходить на свято зі своєю ложкою.

Уже перше зібрання любителів борщу перетворилося на справжнє мистецьке дійство. Не думала не гадала господиня свята, що борщів в Україні стільки видів, скільки хазяйок, які його готують. Хтось робить його з кислуккою, хтось — із перчинкою, комусь до вподоби наварис-

тий, а дехто переко-нує, що найсмачніший — пісний...

Цигани в борщ кидають курку

— Нинішній фестиваль, як на мене, відрізняється тим, що цьогоріч майже не було пісних борщів, — каже член журі провідний методист обласного Будинку народної творчості Жанна Дмитренко. — Здається, тільки відомий політик Валентина Семеник із Києва привезла десять літрів пісного борщу. Решта були наваристі, густі. Таким, на мою думку, є справжній український борщ. Принаймні, мені він подобається найбільше. Готую вдома саме такий.

Багато-хто з нас пам'ятає смак борщику, яким колись частували бабуся чи рідна ненька. Жанна Дмитренко розповідає, що ніколи більше не їла такого борщу, який варила її бабуся. «Вона готувала його на двох видах буряків — столовому й цукровому, — каже співрозмовниця. — Смакота! В мене чомусь такий не виходить».

Циганський художній колектив із села Іванів Калинівського району запропонував на смак журі борщик,

у якому, схоже, курочка варилася.

— Для цигана борщ без курки — то не борщ, — переконує пані Дмитренко. — Була в їхньому казані і спаржа, і червоний перець стручками. Не всі, між іншим, визнають такі інгредієнти в українській страві.

35 борщів представили на пробу журі учасники нинішнього фестивалю. Найбільший термос на 20 літрів, доверху заповнений борщем, привезли гості з Тетіївського району Київщини. Представляли свої страви також господині зі ще одного району Київщини — Володарського, а також уже згаданого Борщівського Тернопільської області.

Переможцями п'ятого Вінницького фестивалю борщу стали: гран-прі дістався колективу «Вітківчанка» з Бершадського району (керівник Валентина Багач, кухар Катерина Арсенюк); два перші місця розділили між собою ро-

динний циганський колектив «Ягорі» з села Іванів Калинівського району (керівник Ольга Марценкевич, кухар Івачо Марценкевич) та талалаївський народний фольклорний колектив «Веселак» Погребищенського району (керівник Марія Онишук);

два другі місця вибороли: фольклорний ансамбль с. Красеньке Іллінецького району (керівник Ніна Метельська) та ансамбль «Калина» із с. Кудіївці Жмеринського району (керівник Микола Заїченко).

Чекав на гостей фестивалю борщу і сюрприз від господині свята. Ганна Секрет разом із сестрою Вірою Катрич вирішили познайомити присутніх із диво-кашею, звареною за старовинним рецептом на ста яйцях. Секрет цієї страви дістався пані Ганні від бабусі.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
На знімках: під час свята.

Фото автора.

Від «воєнних дій» двох монополістів потерпають мешканці

ПРОБЛЕМА

Луганське енергетичне об'єднання здійснило свою погрозу «Луганськводі» й почало частково зупиняти подачу електрики на її підприємства. У перший день без неї залишилися 12 підвищувальних насосних станцій, а без води — близько п'ятнадцяти тисяч мешканців обласного центру, а також дитсадок і школа. Від'єднання торкнулося і Первомайська, й Алчевська. Коментуючи дії енергетиків, заступник начальника департаменту енергопостачання ЛЕО Сергій Горобцов виправдовується:

— Склалася така ситуація... Це не якісь політичні ігри. Захід здійснюється згідно з чинним законодавством, бо ситуація з платежами за електроенергію, яку створює «Луганськвода», — безвихідь з розрахунками, з ринком і з виконанням інвестпрограм.

«Луганськвода» теж виправдується, як може. Заборгованість за електроенергію, що сьогодні становить більше 270 млн. грн.,

керівники підприємства визнають, але водночас скаржаться на свої проблеми. Причинами несплати, на їхню думку, стало значне зростання цін на електроенергію і заборгованість держави з погашення водоканалу тарифної різниці.

— Наявний тариф покриває витратну частину без прибутку на 64%, — пояснює перший заступник генерального директора компанії «Луганськво-

да» Леонід Сарафанов. — Решта — це прямі збитки, які мають відшкодовуватися державою. Компенсацій не виплачують із 2008 року, і на сьогодні борг перед водоканалом становить 254 мільйони гривень.

Керівники «Луганськводи» звертають увагу на той факт, що з метою зниження споживання електроенергії впроваджують енерго- та ресурсозберігаючі технології. Зокрема, в 2010 році підприєм-

ство реалізувало цілу низку проектів з підвищення енергоефективності виробництва, обсяг фінансування яких — 99 млн. гривень. Це дало змогу скоротити видатки електроенергії на 26%. Однак за останні два роки тариф на електроенергію підвищився на 62%.

Від зіпсованих відносин двох монополістів області передусім страждають жителі регіону. Хоча воду протягом доби людям дали, однак настрій тим самим не підняли. Жителі готові взяти тази-гличики і з цими атрибутами провести

акції протесту. Але енергетиків, схоже, така перспектива аж ніяк не напружує. «Ми розуміємо проблеми жителів з водою, — каже Сергій Горобцов. — Але змушені вдатися до від'єднань. Це сигнал даному підприємству».

Водночас С. Горобцов обіцяє, що «подальші наші взаємини будуть переведені в площину врегулювання на рівні держави, тарифної політики або виплати компенсації, щоб не постраждали жителі». Коли це буде — ніхто не знає. Поки що водники щомісяця нараховують свій борг перед ЛЕО. Спостерігаючи за «бойовими діями» двох монополістів, мешканці області роблять свої висновки: купують зайві ємності й запасуються питною водою.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Причинами несплати стало значне зростання цін на електроенергію і заборгованість держави

Поблизу древнього замку виріс ще один — гарбузовий

Збаразький замок.

Такий, що заслужив бути занесеним до Книги рекордів України в категорії «Вперше». Це було зафіксовано її представниками з врученням диплома голові Тернопільської облдержадміністрації Валентину Хоптяну. На його зведення пішло майже сім тисяч гарбузів, а «спорудили» замок площею шість на вісім метрів

студенти тернопільських вишів. Гарбузовий замок — одна із цікавинок свята з нагоди 800-річчя першої писемної згадки про місто Збараж на Тернопільщині, що відбувалося у минулі вихідні. У його рамках — фестиваль галицько-волинських страв «Фест Гарбуз». Кожне село Збаразького району частувало гостей

фестивалю наїдками з гарбуза: кашею, запіканками, оладками, пиріжками, супами, цукатами, насінням... Не дивно, що за цією смакотою шикувалися черги. А під замковими мурами (Збаразький замок — пам'ятка архітектури XVII ст., є серед 21-го фіналіста всеукраїнської акції «Сім чудес України»)

гриміли гармати, дзвеніли шаблі, лунали переможні вигуки... Там відбувалася історична реконструкція облоги фортеці козаками Богдана Хмельницького у червні-серпні 1649 року. З усієї України до Збаража на Велику раду і IX Всеукраїнський фестиваль козацької пісні «Байда» з'їхалися сучасні козаки. Вони очолили урочисту ходу від центру міста до замкових споруд.

Оновлений стадіон став місцем проведення театралізованого дійства «Сивочолий Збараж-вигляд», в якому взяли участь майже два десятки тисяч жителів міста і гостей. До речі, на реконструкції стадіону, підготовці інших об'єктів до свята працювали трудові колективи районного центру, гроші виділили спонсори. У цьому велика заслуга районної ради та райдержадміністрації, які зуміли згуртувати людей. Особливо якщо зважити на те, що Збараж — єдине місто в Україні, де досі через протистояння деяких депутатів і міського голови не прийнято бюджету на цей рік. Тут є багато пам'яток археології, архітектури, істо-

Сорокатонна гарбузова хата.

рії та культури, які б при більшій увазі держави, дбайливій реконструкції і належному догляді «загнали» для туристів. У рамках святкування відбулося спецпогашення конверта «800-річчя від часу заснування Збаража», де зображено макет фортеці, на марці — герб міста. Загалом ювілейні торжества відбувалися під акомпанемент дощу і мокрого снігу, але це не переш-

кодило ні концерту, ні авіа- і лазерному шоу, ні феєрверку. Серця господарів свята сповнювалися гордістю за свій древній Збараж, адже з історії невеликих міст складається історія України. А гості зізнавалися, що тут у них прокинулися козацькі гени.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.
Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Головною вулицею з оркестром.

Ще той козак!

Будують лісові дороги

АКТУАЛЬНО

На Рівненщині чимало місць, де є «стигла» деревина і де потрібно проводити повний комплекс лісгосподарських робіт. Але до окремих ділянок дістатися дуже проблематично через бездоріжжя. Тому дуже актуальним для лісівників області є будівництво лісових доріг.

Володимир Грицайчук.

— Це дасть змогу нам ефективніше вести лісове господарство, — розповідає начальник Рівненського обласного управління лісового та мисливського господарства, депутат Рівненської обласної ради Володимир Грицайчук. — На нових дорогах ми зможемо використовувати великовантажні автомобілі — тож економитимемо на витратах. Нинішнього року область отримала п'ять мільйонів гривень бюджетних коштів на будівництво лісових доріг, і ми стараємось ефективно їх використати. Нині

Ось такі лісові дороги будують на Рівненщині.

такі дороги будуються у лісових масивах Костопільського, Клесівського, Соснівського і Сар-

ненського лісгоспів — тут вже прокладене земляне полотно, приступили до прокладання твер-

дого покриття. До першого листопада сподіваємося завершити всі заплановані роботи.

— Водночас усі лісгоспи області будують лісові дороги і за власні кошти. На це спрямовано ще десять мільйонів гривень, — продовжує Володимир Грицайчук. — Тобто з початку нинішнього року вже побудовано сорок два кілометри лісових доріг, а до кінця року плануємо здати ще 28 кілометрів. Будівництво нових лісних доріг потрібне не лише лісівникам, а й мешканцям області. Адже деякі із них, як, скажімо, дорога, побудована на території лісових угідь Державного підприємства «Соснівський лісгосп», що у Березнівському районі, з'єднують населені пункти, дістатись до яких раніше було проблемою.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото Світлани ГОРОШКО.

Кордон — не перешкода для людей та грошей

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Гості форуму схвалюють розв’язання проблем, які існували досі. «Сьогодні законодавство про прикордонне співробітництво в цілому недосконале, — пояснила заступник комітету із розвитку зовнішніх зв’язків адміністрації Курської області Світлана Дорош. — Наша область стала ініціатором підписання міжурядової угоди про спрощений перетин мешканцями регіонів державного кордону. Раніше це поширювалося лише на мешканців двох районів. Тепер же мешканці цілої області зможуть у спрощеному порядку переходити кордон. Для нас це важливо, тому що область сільськогосподарська, і завжди є проблема реалізації своєї продукції».

Візит президентів до Донецька запам’ятався безпрецедентними заходами безпеки та масштабною підготовкою. На шляху до спеціалізованого виставкового центру «Експо-Донбас», де відбувався форум, напередодні косили траву, прибирали опалі листя та перевіряли зливну каналізацію. Державтоінспекція звернулася до водіїв із проханням обмежити рух центральними вулицями, а громадський транспорт пустили в об’їзд. Журналісти поцікавилися у голови облдержадміністрації Андрія Шишацького, чи не висувала якісь особливі вимоги під час підго-

товки заходу російська сторона. «Ні, протокол звичайний», — запевнив керівник області.

За словами голови, низку проблем можна розв’язати лише спільними українсько-російськими зусиллями — наприклад, поліпшити екологічний стан Сіверського Дінця, який протікає через п’ять областей України та Росії. «Ми не можемо одну ділянку очистити та отримати нормальну річку. Для нас це — питання виживання, на цій «ниточці» висить усе водопостачання Донбасу», — пояснив А. Шишацький. Він додав, що дві держави, які конкурують у деяких сферах, наприклад, металургійної продукції, могли б співпрацювати та освоїти нові ринки. «Росії та Україні є що дати одна одній. Наприклад, у трубній промисловості. Спільна перехресна дія дасть нам можливість вийти на ринки Ірану, Середньої Азії, Китаю. Там є куди їти».

Виступаючи перед учасниками форуму, Президент України Віктор Янукович наголосив, що співпраця двох країн має спрямовуватись на спрощення контрольних та дозвільних процедур, на прискорення процесу демаркації українсько-російського кордону, а також належне обладнання пунктів пропуску. «Сьогодні міжрегіональне співробітництво — той інструмент, який дає нам змогу розвивати перспективні напрями

Віктор Янукович у Донецьку під час зустрічі з Президентом Російської Федерації Дмитром Медведєвим у форматі «віч-на-віч».

україно-російського партнерства. Цього року товарообіг між нашими країнами уперше в історії перевищить 50 млрд. доларів. І значний внесок у цьому регіоні.

Президент Російської Федерації Дмитро Медведєв вважає, що міжрегіональне співробітництво має дуже гарну перспективу.

«Нам, звичайно, потрібно турбуватися про майбутнє, будувати співпрацю з урахуванням певних чинників. Непроста економічна ситуація у низці держав. Крім того, є вже міжнарод-

ні зобов’язання, членство України у Світовій організації торгівлі і вступ до СОТ Росії. Також не можна недооцінювати об’єднання до Митного Союзу Росії, Білорусі та Казахстану. Потрібно, щоб у результаті всіх цих процесів наше співробітництво не ослабло, а зміцніло».

Формально тему українсько-російських газових переговорів не було включено до порядку денного форуму. Але присутність у складі учасників міністра палива та вугільної промисловості України Юрія Бойка, голови «Газпрому» Олексія Міллера та власника «РосУкрЕнерго» Дмитра Фірташа давали підстави чекати на те, що ро-

сійський газ також стане темою розмови. В очікуванні приїзду президентів Міллер та Фірташ усамітнилися в одній із кімнат виставкового центру, згодом у тому самому напрямку вирушив і Юрій Бойко. «Ми постійно проводимо переговори з нашими російськими партнерами. Мабуть, поговоримо і про газ. Це — не заборонена тема», — зазначив міністр, відповідаючи на запитання кореспондента «Голосу України». Тим часом керівник «Газпрому» та власник «РосУкрЕнерго» відмовилися спілкуватися із журналістами.

Ліна КУЩ.
Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

тнерства з молдавськими та українськими прикордонними службами вдалося підвищити стандарти в низці областей. «Сьогодні ми працюємо над тим, щоб разом із нашими партнерами в Республіці Молдова та Україні звести воедино різні елементи для поліпшення наявних процедур із управління кордонами. Нашою метою є безпечне середовище для учасників торговельної діяльності та осіб, що перетинають кордон, а також стійкий економічний розви-

ток», — заявив дипломат.

Удо Буркхолдер також зазначив, що ніколи, коли продовження мандата місії підтверджено, EUBAM «посилить свою роботу в сфері нарощування потенціалу, продовжить надання технічних пропозицій, роблячи свій внесок у вирішення придністрівського конфлікту, а також надасть підтримку й поради владі України та Республіці Молдова в питаннях лібералізації візового режиму». В’ячеслав ВОРОНКОВ. Одеса.

Партнерство триватиме

Консультативна рада місії Європейського Союзу із прикордонної допомоги Україні та Молдові (EUBAM) підтвердила продовження мандата місії після листопада 2011 року і схвалила подальший план дій.

У роботі засідання Консультативної ради, що відбулося в Одесі, взяли участь представники України та Ради Європи, Республіки Молдова, Єврокомісії, ПРООН та ОБСЄ.

Ішлося про різні напрями діяльності місії та її партнерів з управління кордона-

ми, в тому числі про технічні пропозиції EUBAM із зміцнення довіри між Кишиневом і Тирасполем у контексті конфлікту на Дністрі, а також про зусилля в боротьбі із транскордонною злочинністю й корупцією.

На засіданні в Одесі була відзначено ус-

пішну реалізацію 8-ї Спільної операції з охорони кордону «АКЕРМАН», а також позитивний вплив стратегії на виявлення за оперативними даними випадків транскордонної злочинності. Молдавська та українська делегації надали останню інформацію про прогрес у демаркації молдавсько-українського державного кордону.

Глава EUBAM Удо Буркхолдер заявив, що внаслідок пар-

ФОТОФАКТ

У Вашингтоні відбулося урочисте відкриття меморіалу лідерів руху за права чорношкірих Мартінові Лютеру Кінгу.

Фото Сінхуа/Укрінформ.

Реставрацію робили сьак-так

Фахівці інституту ДП «Укрзахідпроектреставрація» та експерти з Польщі дослідили причини обвалу Нової Західної вежі в Старій фортеці Кам’янець-Подільського. Вони дійшли висновку: це сталося не тільки через хронічне замокання, багаторічну занедбаність пам’ятки, а й помилки реставраторів та проєктантів при недавній реставрації. Нагадаємо: вежа обвалилася першого серпня цього року, а всього кілька років до цього пам’ятку відреставрували за кошти держбюджету. Проте на ній не облаштували покрівлю, яка могла б вберегти пам’ятку від дощів. Не вівся автор-

ський нагляд й науково-технічний супровід, якість ремонтно-реставраційних робіт була вкрай низькою, бо їх виконували не фахівці, а комунальне підприємство.

«Уряд у серпні заявив про виділення коштів на нову реставрацію, — каже директор Національного історико-архітектурного заповідника «Кам’янець» Василь Фенцур. — Але, найімовірніше, кошти придуть у місто аж навесні. На зиму пам’ятку слід накрити тимчасовим дахом, про що має подбати місцева влада.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

ПЛАНЕТА

Ще один біосферний заповідник

У технічному університеті Берліна, який здійснює на кошти уряду Німеччини проєкт ландшафтного планування України на прикладі Черкаської області, відбулася німецько-українська нарада науковців та творців ландшафтних територій. На заході обговорено 20 карт проєкту Канівського біосферного заповідника, який створюється на базі існуючого природного. Навесні наступного року розпочнеться реалізація схваленого учасниками зібрання ландшафтного моделювання територій унікальних Канівських гір, придніпровського берегового комплексу та островів.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Мости, що будують діти

Восьмеро школярів з німецького міста Герфорд побували в Луцьку в рамках програми співпраці та обміну навчальними програмами із загальноосвітніми навчальними закладами міста Луцька за підтримки професора Карла Германа Крога, керівника громадської організації «Мости в Україну».

Протягом тижня німецькі діти зі школи «Фреденсталь» навчалися у луцькій гімназії № 4 імені Модеста Левицького. Вони відвідували такі уроки, як і наші школярі. Також для них було організовано низку екскурсій історичними та визначними місцями Луцька. У міській раді з німецькими школярами зустрілися міський голова Микола Романюк та його перший заступник Святослав Кравчук, який нещодавно повернувся з Німеччини, де відвідав школу «Фреденсталь».

У свою чергу, як розповів директор гімназії № 4 Олександр Мишковець, у березні 2012 року планується поїздка 15 луцьких школярів у місто Герфорд. Співпраця між луцькою гімназією та німецькою школою «Фреденсталь», звідки прибули діти, триває вже протягом двох років. Діти одного віку мають можливість спілкуватися, ділитися досвідом і при цьому вдосконалювати вивчення мов. «Дружня нам німецька школа, — зазначив він, — стає осередком української культури в Герфорді».

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Який туризм з відходами!?

Австрійці готові допомогти Тернопільщині вирішити проблеми побутових відходів. Вони мають у цьому великий досвід, а деякі австрійські підприємства вже працюють в цьому напрямі в Україні. Для Тернополя ця тема надзвичайно актуальна, адже за два роки, відколи місто потопало у смітті, фактично нічого не зроблено. Як і раніше, відходи звозять на Малашовецьке сміттєзвалище, офіційно закрите 14 років тому. За словами Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Австрії в Україні Вольфа Дітріха Хайма, який перебував з візитом у Тернополі, посольство приділяє велику увагу переробці, утилізації та використанню відходів, оскільки вважає, що в Україні з цим є проблеми. «Речовини, які складають на сміттєзвалищах, є високотоксичними і можуть завдати шкоди довкіллю та громадянам, — вважає посол. — Це впливає на якість питної води, що, у свою чергу, негативно позначається на туризмі».

Вольф Дітріх Хайм також презентував книгу «Українсько-австрійські зустрічі», передмову до якої написав. Він також прочитав лекцію студентам Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Європейські ліберали переконані, що судові процеси над опозиціонерами — це падіння української демократії та свободи. Про це заявив віце-президент Європейської ліберально-демократичної партії Марк Герреро під час конгресу Ліберального руху Литовської Республіки у Вільнюсі (УНІАН)

З початку року українські платники податків заборгували 13,5 мільярда гривень. Про це повідомили в прес-службі ДПС України. Загалом заборгованість за податковими зобов'язаннями мають 110,8 тисячі юридичних осіб («Кореспондент»)

Дефіцит коштів і бездарність керівників

ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

— Ти що, збираєшся проходити з малим усіх фахівців? Марина здивовано подивилася на однокласницю і, кинувши: «Ну-ну», взяла Катю за руку й рішуче попрямувала до кабінету педіатра. Влучивши момент, Марина прослизнула у двері, а вийшовши через пару хвилин, прошепотіла: «З тебе 150 гривень. Довідку забереш завтра в реєстратурі».

Катя, помітив, не одразу отямилася від спритності подруги, але, схоже, гідно оцінила її послугу. Так, вона змушена буде розщедритися, зате скільки нервів збереже. Не доведеться піддавати здоров'я сина небезпеці підхопити інфекцію чи застудитися в задушливій поліклініці, не треба буде з ним вистояти в довжелезних чергах (у лікарів — відпустки).

Скільки таких Марин зустрічається на шляху матусь, які готують своє чадо до дитсадка або школи, не скаже ніхто. Але так було й так буде, доки медики одержують платню, яка принижує їхню гідність. Згадаймо, глава Кабміну на початку літа обіцяв підвищення зарплати лікарям на 200—300 гривень. У підсумку вони одержали вдесьтеро менше. Багатьом досі не виплатили відпускні. Назвіть мені причину, з якої вони не повинні підняти те, що прибілося до їхнього спустошеного берега. Тому я їх не засуджую, я їм співчую. Шоправда, не всім. Багато хто з хірургів, анестезіологів, дантистів, якби їм дозволили, не приходили б за зарплатою. Але, як то кажуть, хто на кого вчився...

Ще 30 років тому держава не на словах турбувалася про бюджетників, не кривдячи й лікарів.

Однак і тоді (чи не від жиру?) слуги Гіппократа дозволяли собі хамство у вигляді репліки: «А халатність — віт слова «халат»?».

...Я зберіг свою медкартку, в якій тільки нещодавно, занурившись у вивчення історії хвороби, виявив записи, які мене приголомшили. Згідно з ними я з травня 1987-го по липень 1989-го сумлінно відвідував окуліста, дерматолога, хірурга й, зрозуміло, терапевта (нерідко за викликом), проходив лабораторне обстеження, ЕКГ, рентген тощо. Результати аналізів, рекомендації чітко зазна-

чено, після кожного прийому фахівці докладно описували мої скарги...

Перестаралися. Їм і не снилося, що два роки, протягом яких вони мене нібито обстежували, оглядали й лікували, я годував комарів і стійко переносив люті зими Чукотки.

Уявляю, який скандал пережили б горе-лікарі, фактично сфальшувавши, заради звіту, медкартку пацієнта, якби про це дізналося начальство.

Їхні сьогодинні колеги такого ставлення не допускають. У них інші крайнощі: місяцями, роками вони не викликають хворого, не цікавляться його станом, не займаються профілактикою захворювань. Їх просто не вистачає на все. Виснажлива робота за себе й «за того хлопця», рутинна писанина у

Фотолюба Андрія НЕСТЕРЕНКА.

вигляді звітів, яка незрозуміло кому потрібна, не залишають сил на індивідуальне обслуговування.

Про яку турботу про слуг Гіппократа можна говорити, якщо тільки в столиці щорічно на активну форму туберкульозу занеджують 25 лікарів.

Низька зарплата, незабезпеченість житлом та іншими благами породжують небачену плинність кадрів. У 2009-му до лікувальних установ країни прийнято 3337 молодих фахівців, торік — 3253, а звільнилися 2100 і 2117 відповідно.

Клерки виправдовуються: немає грошей. Гроші! Їх бездарно використовують, часто не за призначенням. Про це краще знає Рахункова палата України. От лише декілька оприлюднених нею фактів.

Безконтрольність з боку міністерства призвела до того, що санаторії Криму, в яких лікують дітей із соматичними захворюваннями, продавали комерційним структурам за ціною в 170 разів меншою за їхню балансову вартість...

За гострого дефіциту коштів через прорахунки в плануванні й неприйнятті вчасних управлінських рішень, ВНЗ галузі не використали 4,3 мільйона гривень...

На підготовку й підвищення кваліфікації медичних і фармацевтичних кадрів неефективно і з порушенням законів використано 930,8 мільйона гривень...

У Києві вже майже говорили проблему сімейної медицини, але служба так і не створена. Тут, вочевидь, б'ються

над створенням велосипеда, який 11 років успішно працює у Вознесенську на Миколаївщині («Голос України» за 14.07.2011 р.). Узяти б цей досвід і запровадити, де можна. Але хто, крім Міністерства охорони здоров'я, має дбати про це? Та я не чув, щоб причиною, рекомендованим самим Президентом до поширення, опікувалися міністерські працівники. «Не заважають і на тому спасибі», — усміхаються вознесенці. До слова, доки у верхах тільки говорять про страхову медичину на державному рівні, у тому самому Вознесенську її фактично впровадили.

Скільки треба бюджетних коштів, щоб про добрі починання дізналася країна?

Іван ІЛІЯШ.

У минулому столітті Україна видобувала майже 220 мільйонів тонн вугілля на рік. Сьогодні — втричі менше

У Донецьку привітали із 85-річчям Ореста КОЛЕСОВА (на знімку) — легендарну для вугільної галузі особистість. Усе своє життя він присвятив шахтарській праці: керував вугільними підприємствами в Шахтарську та Макіївці, а згодом був призначений на посаду міністра вугільної промисловості УРСР. Саме за часів Колесова, у 70-х роках минулого століття, українські шахтарі досягли найбільшого за всю історію галузі успіху — видобули 218 мільйонів тонн палива на рік. Для порівняння: торік гірники видали на-гора трохи більш як 75 мільйонів тонн палива — втричі менше, ніж 35 років тому.

Спогади про часи розквіту вітчизняної вугільної галузі змушують по-іншому подивитися на сьогодинні реалії. У розмові із кореспондентом «Голосу України» Орест Колесов навів такий приклад: коли в 1970 році створили комбінат «Макіїввугілля», до його складу ввійшло 30 шахт. «Для поліпшення керування необхідно було об'єднати ближні шахти до шахтоуправління, а там, де це було можливо, — об'єднати і гірничими роботами, із видачею вугілля на головну шахту. В результаті такої реорганізації в комбінаті залишилося 15 адміністративних одиниць, скорочено низку поверхневих комплексів, а їхніх працівників було працевлаштовано до будівельних організа-

цій. Перехід на нові системи роботи, впровадження механізованих комплексів, конвеєризація та інші заходи дали змогу комбінату вийти в передові підприємства».

Отже, укрупнення та закриття шахт — проблема не нова і розв'язувалася ще нашими попередниками. І позитивні зрушення після таких структурних змін були наявні. Не випадково пригадала саме «Макіїввугілля»: як повідомляла наша газета, на шахті імені Бажанова, котра входить до складу цього підприємства і вважається кращою, влітку цього року обвалився копер — капітальна споруда над стовбуром, де піднімають видобуте паливо. Промовисте свідчення теперішнього стану вугільної галузі.

Співрозмовник пригадав драматичний епізод своєї біографії, коли прийшов директором на шахту «Комуніст-Нова» в Шахтарську. «Одразу після мого приходу на підприємстві стався викид вугілля та газу — загинули четверо осіб. Через три тижні — така сама аварія зі смертельними наслідками для трьох гірників. За короткий період із шахти розрахувалися 400 робітників, — пояснив О. Колесов. — Ми точно визначили, що причиною аварії став «людський фактор», — безвідповідальність під час виконання наряду. Я вирішив звернутися до

оргнабору. Прийшли на шахту демобілізовані воїни. Сказав їм: «Ми з особливим бажанням приймаємо вас до своєї сім'ї, знаючи, що ви, воїни, — люди дисципліновані. Такого ж відповідального ставлення вимагаємо від вас і на робочому місці шахтаря». Після цього протягом шести років, поки я працював на підприємстві, аварій зі смертельними наслідками не було. На першому місці в керівника повинна бути турбота про добробут гірників, охорону праці. І велике вугілля, не обтяжене жертвами, прийде».

Саме за часів, коли галуззю керував Колесов, стали до ладу шахти «Західно-Донбаська №16/17», «Великомосківська №10», «Суходільська-Східна», закладалися і споруджувалися шахти імені Скопинського, «Шахтарська-Глибока», «Красноармійська-Західна» та інші. За рахунок поліпшення техніки безпеки рівень травматизму в галузі знизився. «Галузь була рентабельна, капіталовкладення становили 6—6,5 мільяр-

да карбованців на рік, це близько 10 мільярдів доларів за тодішнім курсом, — пригадує екс-міністр. — За п'ять років — з 1974-го по 1978-й — видобуток вугілля по Мінвуглепрому України становив 1 мільярд 70 мільйонів тонн палива. Таких показників ані до, ані після галузь не досягала».

У наш час рентабельністю можуть похвалитися одиниці вугільних підприємств. У середньому по Донецькій області собівартість видобутого палива у 1,5—2 рази перевищує встановлену ціну вугілля. Решта — бюджетні дотації, яких хронічно не вистачає. Орест Колесов підкреслює важливість безпеки праці шахтарів. На посаді директора Макіївського науково-дослідного інституту із безпеки робіт у гірничій промисловості він працював над способами та засобами техніки безпеки для вугільних шахт, а також брав участь у розробці важливих нормативних документів. Під час роботи в Центральному штабі Державної воєнізованої

гірничорятувальної служби брав участь у створенні респираторів нового покоління для роботи в атмосфері за відсутності кисню, приладу для пошуку людей під завалами тощо.

Сьогодні ветеран галузі працює радником начальника державного підприємства «Донецький експертно-технічний центр» Держгірпромнагляду України. «Орест Андрійович дуже «підкутий» щодо нормативних документів та технологічних процесів. Він має чудову пам'ять та енциклопедичні знання. Незважаючи на вік, не розлучається із новинками технічної літератури. Його судження та міркування, як подолати відставання, як готувати очисну лінію вибоїв, швидкісні проходи, як уміло використовувати гірничу техніку, корисні й сьогодні. І не лише на рівні шахти, а й усієї галузі, — вважає колишній заступник міністра вугільної промисловості України Віктор Шипачов. — Завжди прискіпливо аналізує аварії на шахтах, робить безпомилкові висновки. Емоційно радіє шахтарським успіхам та засмучується від промахів. Обурюється, коли хтось не засвоює гіркі уроки: «Як це могли на «Суходільській-Східній» припуститися такої само аварії, яка була на цьому підприємстві в минулому?».

Ліна КУЩ.
Фото автора.

Київ і Баку — досвід без кордонів

У ПРОФСПІЛКАХ

У місті сонця, вогню та вітрів — Баку 6 вересня цього року було підписано договір про співробітництво профспілок держустанов України й Азербайджану. З українського боку договір підписала голова Центрального комітету Профспілки працівників державних установ України Тетяна Нікітіна, з азербайджанського — голова Республіканського комітету профспілки працівників державних установ і громадського забезпечення Азербайджанської Республіки Хікмет Османов.

Договір укладений строком на п'ять років і передбачає проведення спільних засідань для обговорення проблем профспілок, розвиток співробітництва з міжнародними організаціями, сприяння членам профспілки іншої країни на своїй території, надання допомоги трудовим мігрантам...

Як зазначив Х. Османов під час церемонії підписання договору, у Республіці проживають і мають усі права громадянина Азербайджану більше 20 тисяч українців, є українська громада імені Тараса Шевченка, а в Україні живе й здобуває освіту велика кількість азербайджанців, є сильна азербайджанська діаспора.

Конфедерація профспілок Азербайджану поєднує 67 тисяч членів з 75 районів і міст країни, 11 об'єднаних організацій і 1 475 первинних профспілкових організацій, більше 40 міністерств і держструктур. До складу профспілки держустанов України входить понад 50 міністерств і відомств, 13 973 первинні організації, 27 регіональних органів, що становить 458 018 членів профспілки.

Українська делегація, у складі якої були голова Профспілки працівників державних установ м. Києва Віталій Почтовий, голови обкомів Донецька Валерій Нікульський, Івано-Франківська — Ніна Гушпит, Сум — Ігор Телиженко, мала можливість побачити, як працюють держпідприємства в Баку, об-

мінатися досвідом із соціальними партнерами.

У військовому госпіталі

Під час відвідування Центрального клінічного госпіталю Міністерства оборони, який очолює заслужений лікар полковник Асіф Курбанов, було продемонстровано новітнє медичне обладнання та сучасні методики лікування. Профспілковий лідер госпіталю Степан Кропачев поділився, що найважчі часи колектив госпіталю пережив під час Карабаської війни — це тисячі тяжкопоранених, за життя яких, не покладаючи рук, боролися лікарі, медсестри, санітарки. Після припи-

Хікмет Османов і Тетяна Нікітіна.

необхідне обладнання. Лікарі вчаться та підвищують свою кваліфікацію за кордоном. Профспілкова організація госпіталю — одна з найбільших у Міноборони — поєднує в собі 56 профгруп загальною кількістю 1 140 членів. Основною подією було проведення конференції з прийняття колективного договору й підбивання підсумків

мудрим і прогресивним керівником Рамізом Гасановим. Нещодавно за його сприяння було зроблено фундаментальний реконструкційний ремонт будівлі комітету. На кожному поверсі відкрито обладнаний харчоблок, функціонує сучасна їдальня, де організовано харчування малозабезпеченим членом профспілки за зниженою (на 50 %) ціною.

Хачмаз. Тут заступник голови Республіканського комітету Абулфаз Мехтієв з гордістю показував українцям Музей загальнонаціонального лідера Гейдара Алієва.

Навпереробі розповідали господарі про відомих культурних і політичних діячів своєї країни, яким зведені пам'ятники на Алеї особистостей. Серед них Гаджи Тагієв — відомий мільйонер і меценат, Низамі Гянджеві — видатний поет і науковий діяч, Сулейман Рустам — поет і драматург... Усього більше сорока монументів.

Серед багатьох архітектурних прикрас у місті Хачмаз є ще й п'ятнадцятиметровий самовар, який викладено ажурною мозаїкою, незвичайний парк з екзотичними тваринами, нещодавно відкритий Музей килима зі стародавніми виробами...

Бережуть, реставрують, відроджують азербайджанці свої історичні та культурні цінності. І не тільки свої. 2008 року в Баку було відкрито пам'ятник Т. Шевченку. Святком душі для української делегації було покладання квітів до монумента юного поета. Із трепетною повагою говорили про творчість Кобзаря, а перший заступник голови Республіканського комітету Аїда Алієва нагадала слова з «Заповіту»:

*«І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте
пом'янути
Незлим тихим
словом»...*

Порівнюючи роботу профспілки України й Азербайджану, можна зазначити, що головні цілі в нас однакові: захист людей праці, дотримання соціальних гарантій працівників, турбота про їхнє оздоровлення, спортивний і культурний відпочинок. А розвиток міжнародних зв'язків допомагає ділитися досвідом і вдосконалюватися.

Оксана КАЛУГІНА.
Київ—Баку—Київ.
Фото Петра МАКАРЕНКА та Оксани КАЛУГІНОЇ.

Пам'ятник Тарасові Шевченку в Баку.

нення воєнних дій структура й технічне оснащення госпіталю докорінно змінилися. При ньому відкрився військово-медичний факультет медуніверситету, ведеться величезна наукова робота. У 2006 році відкрили новий хірургічний корпус, тепер наближається до здавання в експлуатацію терапевтичний. Установлюється

його виконання. Тут головний акцент зроблено на поліпшенні соціального стану робітників і службовців.

У Держкомітеті зі стандартизації

Вражаючим для українців було також відвідування Державного комітету зі стандартизації, метрології та патентів, спілкування з

Співробітників забезпечують новітнім робочим обладнанням, стабільно виділяють кошти на підвищення кваліфікації, навчання та розвиток персоналу.

Голова профкомітету Фікрет Касумов розповів, що відповідно до статуту Республіканського комітету профспілки, рішення загальних зборів членські внески з заробітної плати в профспілку стягуються в розмірі 2 %. Половина з них перераховується у вищу організацію, а половина виділяється на заробітну плату працівникам профкомітету, матеріальну допомогу, проведення культмасових, спортивних та інших заходів.

Динаміка надходження коштів від членських внесків показує, що з кожним роком ця сума збільшується у зв'язку з підвищенням заробітної плати.

Культурні цінності

Розбудовується столиця Азербайджану — Баку, з'являються сучасні будинки, відкриваються нові пам'ятники, музеї. А навколо розцвітають районні центри. Неможливо забути відвідування міста

Східне місто-курорт підтримує західного початківця

Кам'янець-Подільський і Слов'янськ Донецької області стали партнерами. У той час як українські міста намагаються налагодити дедалі більше каналів співпраці із закордонними громадами, чимало позитивного досвіду є і в Україні, запевнили міський голова Кам'янця Михайло Сімашків і заступник міського голови Слов'янська Дмитро Сіваш.

Договір передбачає розвиток торговельно-економічних відносин, співробітництво в галузі освіти, охорони здоров'я, культури, туризму та інших галузях соціально-культурного життя. Але найбільшого ефекту очікують від ділових стосунків у сфері створення та розвитку бальнеологічного курорту в Кам'янці-Подільському. Як відомо, Слов'янськ є одним із найдавніших бальнеогрязевих курортів України, має статус курорту державного значення, а Кам'янець наразі претендує на такий статус. Зокрема, на останній сесії міськради депутати ухвалили звернення на адресу Хмельницької ОДА та до Міністерства інфраструктури України про підтримку відповідного клопотання місцевої влади перед Верховною Радою України.

До школи — за перепусткою

У Кам'янці-Подільському запровадили перепустки для учнів, при вході в навчальні заклади встановлюють турнікети. За словами начальника міського управління освіти та науки Світлани Старченко, ці заходи забезпечать дітей і посилять контроль за відвідуванням шкіл. Інформацію про перебування учнів в школі батьки отримуватимуть за допомогою смс-повідомлень. Планують також встановити відеоспостереження навколо освітянських закладів.

Цю програму реалізують за рахунок мецената, вихідця з Кам'янця-Подільського Юрія Фурмана. «Електронні перепустки вже діють у великих містах, тепер вони стануть великою підмогою батькам і вчителям у нас, — упевнений директор навчально-виховного комплексу №13 Валерій Кішко. — Завдяки нововведенням забезпечимо школу від сторонніх осіб, а також ефективно боротимемося з прогульниками. Наступний етап цієї програми — запровадження електронного класного журналу, завдяки якому батьки матимуть інформацію про успішність своїх чад».

Монтують нові очисні споруди за кошти Світового банку

У Кам'янці-Подільському монтують нові очисні споруди, для чого місто взяло позику в Світового банку. Як запевняє керівник бригади монтажників із міста Краматорська, головний інженер ПП «Анега» Дмитро Сайко, до 1 листопада очисна установка запрацює на повну силу. Виконавці гарантують її якісну роботу на термін не менше як 10 років. Краматорці встановили обладнання з чорного металу, яке, щоб забезпечити від корозії, пофарбували спеціальною фарбою.

— За одну годину через нього проходитьиме 1200—1400 кубічних метрів води, — коментує директор КП «Міськтепловоденергія» Валерій Гордійчук. — У наших очисних спорудах ми утримуємо унікальну мікрофлору, біологічний природний очищувач. Відтак стічні води цілком можна було б використати в майбутньому, якби спорудити резервний басейн і гідротурбін. Така екологічно чиста міні-електростанція могла б забезпечити струмом увесь комплекс очисних споруд, а завдяки праці мікроорганізмів, що очищають стоки, можна було б отримувати біогаз, як це робиться в багатьох країнах Європи.

Віра ШПИЛЬОВА.

П'ятнадцятиметровий самовар.

Чи добре жити під куполом?

Фантастична дешевина нових для українців будівельних технологій має свої «підводні камені»

БУДІВНИЦТВО

Побудувати власний будинок і раніше було дорогим задоволенням для більшості херсонців, а в кризу персональний котедж взагалі став нездійсненною мрією. Однак бажання мати хоч маленький і недорогий, зате свій особнячок із садом-городом обивателі не втратили, і місцевий бізнес одразу на нього відреагував.

Одразу кілька фірм вийшли на місцевий ринок із пропозиціями надшвидкого зведення приватних будинків «під ключ» за вкрай низькими цінами, що «стартують» від 3500—4000 доларів. Знаючи люди скажуть, що це абсолютно неможливо — за таку суму в нашому місті реально придбати щонайбільше цегельний гараж. Але не поспішайте з висновками: йдеться про так звані купольні будинки, що дуже відрізняються від будинків, зведених за традиційними технологіями.

Житлові будинки, що повторюють форму правильного геодезичного купола, не потребують «несучих» стін, опорних стовпів і посиленого фундаменту. Їх збирають із заздалегідь виготовлених дерев'яних або алюмінієвих деталей каркаса, що

мають не більш як три метри в довжину і важать до 25 кілограмів. Їхня компактність дає змогу не залучати на будмайданчик важку техніку на кшталт кранів і до того ж гранично прискорити складання: стандартний купольний будинок із житловою площею до півсотні квадратних метрів і висотою близько чотирьох метрів збирають за два тижні! Ще кілька днів іде на обшивку каркаса утеплювачем і вологостійкими матеріалами, підключення «зручностей» — і можна заводити меблі та до новосілля готуватися.

Рекламуючи «новітні технології купольного будівництва», херсонські підприємці особливо акцентують на їхній економічності, завдяки якій низькі ціни цілком реальні. Купольні будинки також досить стійкі, завдя-

ки формі їм не загрожує небезпека перевантаження дахів під час снігопаду. Однак за всіх їхніх переваг навряд чи ця пропозиція спричинить такий бурхливий ажіотаж. Адже поряд із захопленими шанувальниками купольного будівництва вистачає й скептиків. Вони вважають, що не все так добре, як хотілося б.

Стандартний купольний будинок із житловою площею до півсотні квадратних метрів і висотою близько чотирьох метрів збирають за два тижні!

— Будівництво легких купольних будинків — аж ніяк не зьогоднішний винахід. Ще в стародавні часи кочівники будували переносні житла, що повторюють форму купола, а в період освоєння Крайньої Півночі там «прижилися» купольні будиночки без фундаментів. Нині технологію купольного будівництва скрізь вико-

ристовують під час зведення стадіонів, а в Казахстані за нею будують величезний торговельний центр, що вміщає до десяти тисяч відвідувачів одночасно. Однак з житловими куполами не все так просто, — застерігає Петро Мельничук — генеральний директор підприємства, що спеціалізується на виробництві будматеріалів і житловому будівництві. — Проблема в тому, що для утеплення каркасів купольних будинків застосовуються легкі пінополістиролові плити, які виділяють в атмосферу такі шкідливі для здоров'я людини речовини, як феноли та формальдегіди. Для холодних широт це не критично, однак у наших умовах спекотного і вологого клімату випари мають властивість посилюватися. А якщо враховувати, що сучасні меблі також виготовляють із деревно-стружкових плит із наявністю в них тих-таки фенолів і формальдегідів, їхня концентрація всередині приміщення може перевищити гранично допустимі для людини

норми. Отут потрібні дуже грамотні конструкторські рішення з розміщення систем опалення та вентиляції й санітарна експертиза. Розрекламована дешевина купольного житла теж досить умовна. Заявлена його будівельниками ціна від 80 доларів за квадратний метр, справді, у шість-сім разів нижче вартості квадратного метра житлоплощі в котеджі, зведеному за традиційними технологіями, із застосуванням звичайної цегли і залізобетонних панелей перекриття. Однак у цю справді досить доступну ціну не включають витрати на підключення купольного будинку до інженерних мереж, і вже тут не заощадиш. Мій багаторічний досвід свідчить, що витрати на підключення до них можуть бути цілком порівнянні витратам власне на будівництво.

Працівники фірм, які «просувають» проекти купольних будинків, кажуть, що городяни ними активно цікавляться, однак далі попередніх переговорів справа поки що не йде. Зате купольні дачні буди-

Купольні будинки досить стійкі, завдяки формі їм не загрожує небезпека перевантаження дахів під час снігопаду, але для утеплення їх каркасів застосовуються легкі пінополістиролові плити, які виділяють в атмосферу шкідливі для здоров'я людини речовини.

ночки, такої само форми госпбудівлі на присадибних ділянках наших земляків і міні-готелі на чорноморському узбережжі начебто вже почали будувати, хоча ажіотажу й немає — замовники воліють наочно впевнитися у вигодах нової для нас технології, а вже потім вкладати в неї свої кривні. І підхід, загалом, правильний: краще сім разів відміряти і тільки один раз відрізати, каже народна мудрість.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

У пошуках першого поселення черкесів

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

В описі Канівського замку 1552 року записано місцевий переказ: «...Яко князь великий Литовский Гедемин (очевидно, йдеться про великого князя литовського Вітовта (1350—1430). — Авт.), завоювавши над морем Кафу и весь Перекоп и Черкасы Пятигорские, и приведши Черкасов часть з княгиню их, посадил их на Снепороде, а инших на Днепре, где теперь Черкасы сидят». Ми спробували знайти літописне місто Сніпорід. Однак, з'ясувалося, що це не так просто.

Іменування в подальшому українців у XVI—XVII століттях черкесами свідчить, що мігранти, асимілюючись з автохтонним населенням, відігравали значну роль у житті України. Як зазначає Н. Будаєв, зручне сідло, звичай брити голову, залишаючи на ній оселедець, носити особливий капелюх і кафтан, опалювати помешкання кізяками мають черкеське походження. Низка адигських слів прибульців — «хата» (помешкання), «тат» (батько), «нан» (ненька), джегун (джигун) — теж прижилися на новій території. Черкесів-найманців тодішні володарі Київщини використовували здебільшого для охорони прикордоння. Переселенці дали назву на Київщині селам Черкас, П'ятигорка Мала, міс-

течку П'ятигорка. На Полтавщині черкеси, спочатку оселившись у Сніпороді, заснували Грунь, Бешти, П'ятигірці.

Допоможуть топоніми

Однак де ж нині розташовується легендарне місто Сніпорід, з якого почалася черкеська колонізація? На карті чомусь першою потрапила в око Сліпорід-Іванівка. Щось схоже! Тож експедицію розпочали з цього села. Може, з часом саме так почали називати населений пункт місцеві жителі? У Сліпороді-Іванівці якраз шуміло весілля, у візку везли «циган». Три дівчини, які йшли за ними, справді нагадували черкесок. А що з цього приводу кажуть старожили?

— Наше село так називають, бо було у нас джерело, яке заболочувало луг, — розповіла Валентина Семенівна Курочка. — Чула я від свого діда, що до нас із Польщі приїхала пані, якій те не сподобалося, бо худобі ніде було паситися. От вона привезла вовни і сказала наймитам забити його. Ось так він і став ніби сліпий... А ще тут близько жив якийсь Іван, то так і стали називати село Сліпорід-Іванівкою. Останніми роками наша річечка Сліпорід уже фактично пересохла. Самі хіба що очерети залишилися...

Простеживши по карті за руслом річки Сліпорід, був приємно вражений: кілометрів за 40 є ще невеличке село Сліпорід! Невже це саме те, що й треба? Але... знову чекала невдача. Сліпорідський старожил Василь Іванович Крайсвітний пояснив: «До революції тут був хутір Навольський. А тоді вже його перейменували на Сліпорід. Ще недавно в селі було 66 хат. А тепер, може, в 10 живуть люди. Чоловік нас 17 залишився».

Підказка з бібліотеки

Пошук літописного Сніпорода довелося продовжити в Києві, в Національній бібліотеці імені В. Вернадського. І тут справді нарешті розкрилася розгадка, де ж розташовано Сніпорід. Ознайомившись із монографією «Давньоруські пам'ятки Поріччя Сули» курського археолога Юрія Моргунова, я зрозумів, що це місто було біля села Мацківці Лубенського району. Фактично ми були від нього за якихось 20 кілометрів і проїхали... Та невже побачення з ним залишити на потім? Ні! В дорогу!

...Село Мацківці розташоване в низині. З одного боку його підпирають високі круті пагорби, схожі на кийські.

— Це тут на них був Сніпорід? — запитуємо в місцевих жителів.

— Та ні, розкопки проводили з другого боку села, по тій дорозі, що на Лубни, — відповіли.

Вийжджаємо із села. І ліворуч справді помічаємо узвишшя, схоже на курган. Перше враження було, що воно не таке й велике. Але коли почали наближатися і підніматися

ся нагору, виявилось, що то був оптичний обман: насправді Сніпорід розташовувався на місі, що на 42 метри піднявся над долинами Сули та Сліпорода. І досі збереглися контури валів, глибоких ровів (на знімку вгорі). Зверху добре видно всю округу на кільканадцять кілометрів! А ще ж були тут дерев'яні укріплення, вежі! Спробуй таку фортецю взяти приступом!

ФАКТ

Під Глуховом є невеличке село, яке називається Сліпорід! Певно, його заснували мігранти-черкеси.

— Та й долина ще у XIX столітті була болотом, — зауважує керівник місцевого сільгосп підприємства Іван Клепач. Одне слово, тут стояла неприступна твердиня X—XIII століть.

Сільський голова Мацківців Микола Дзюба розповів, що в радянські часи планувалося створити на городищі музей під відкритим небом. Але змінилося керівництво області, і задум не реалізували. Зате

в Мацківцях тепер є, крім залишків колишньої фортеці, ще одне пам'ятне місце: цілюще джерело. Прохолодна вода біжить з величезної горикручі, що нависла над селом. Цього року сільрада облаштувала місце витікання джерельця.

— За лікувальною водою приїжджають із Луцька, Вінниці, з інших районів Полтавської області, — каже Микола Антонович. — Жителі села теж запасуються нею. У кого народиться дитинка, беруть воду, підігрівають її і купають малюка. Плануємо тут, біля витоку джерела, зробити озеро для купання.

На місці колишньої фортеці залишилося теж велике заглиблення від колодязя, з якого першопоселенці брали цілющу воду. Час замулив його, як і історію про те, чому в назві річки та міста різниця лише в одну літеру. Можливо, хтось все-таки розгадає і цю загадку.

Сергій ПАВЛЕНКО.

На знімку: сільський голова Мацківців Микола Дзюба демонструє відновлену й освячену 12 червня 2011 року Свято-Миколаївську криницю.

Фото автора.

Не Всевишній їм суддя, а світський

Про вандалів із молотами на кладовищах, які розбивають надмогильні споруди (пам'ятники) та зрізують металеві огорожі, доводилося читати, чути і бачити не один раз. Злодіяння, як правило, залишаються не розкритими. «Порушено кримінальну справу за фактом...» — єдине, чого можна добитися від правоохоронців. А далі — глухий кут, у якому спокійно почуваються і злочинці, і погононосії.

Але якщо у негідників нічого святого немає за душою, то для других — розкриття таких злочинів не просто службовий, а насамперед моральний, громадянський обов'язок.

Переконалий, переважна більшість із нас навіть не чула про закон про поховання та похоронну справу. А місцевим органам влади це тільки на руку. Тому одні відкрито, і навіть офіційно торгують місцями для поховання, хоч влада зобов'язана, саме згідно із законом, надати місце безплатно. І для цього досить лише заяви. Інші — деруть чималі суми за ритуальні послуги, хоча деякі з них послугами можна назвати лише умовно. І ті, і ті користуються психологічним моментом — рідним у період біди не до торгів, а тим паче не до оскарження порушених їх юридичних прав, про які вони, наголошують, і не здогадуються.

Мій співрозмовник житель с/пс Козелець Василь Татарчук теж донедавна був одним із тих, хто і про закон не знав, і вірив у людське милосердя та чиновницьку порядність. Аж поки після повернення з чергового тривалого відрядження у квітні 2010 року напередодні проводів не побачив біля могили, де поховані батьки і дружина, спилані й зрубані під корінь посаджені ним декоративні дерева і кущі, серед яких — чотири туї, дві сакури японської і стільки ж катальпів, декоративної сливи, чорноплідної горобини.

Посадив він їх ще у 2003-му, на що отримав дозвіл наглядача кладовища. Про письмовий дозвіл з боку органів самоврядування тоді не йшлося. Та й не передбачено це законом. Навпаки — згідно з Порядком утримання кладовищ та інших місць поховання, затвердженого наказом Держжитлокомунгоспу України №193 від 19 листопада 2003 р., зокрема у п. 1.6, передбачено, що «території місць поховання підлягають озе-

лененню з найбільшим збереженням існуючих насаджень». Тож Василь Татарчук і скористався своїм правом озеленення.

Не муляли очі ці насадження ні місцевим чиновникам в особі селищного голови, ні представникам виробничого управління житлово-комунального господарства (ВУЖКГ), якому підпорядкована ритуальна служба і яка несе відповідальність за виконання вищезгаданого «Порядку». А ось по-

вання збитків через суд. І це через рік після скоєного злочину. Саме стільки часу знадобилося міліції для того, щоб не знайти винних, а просто пересвідчитися в тому, «що спилані декоративні кущі і дерева не заважали вільному проходу громадян та не захащували територію».

Василь Ярина у поясненні міліції запевняє, що «особисто він не зрубав дерев, а зробили це робітники, яких надіслав місцевий центр зайнятості». Справді, такі робітники працювали на благоустрої кладовища, але не за вказівкою центру, а за розпорядженням ЖКГ під безпосереднім керівництвом наглядача кладо-

вому наглядачу кладовища Василю Ярині дерева та кущі на могилах рідних Василя Татарчука здалися не просто зайвими, а такими, що нібито заважали «вільному проході громадян та захищували територію кладовища». Так принаймні він пояснює рішення «провести на території санітарну вирубку дерев і кущів на всій території кладовища, в тому числі біля могили рідних Татарчука». Було це рішення його власним, керівництва ВУЖКГ чи селищної ради, дізнатися ні працівникам міліції, ні прокуратурі досі так і не вдалося. На цьому й закрили справу, хоча, правду кажучи, ніхто й не намагався шукати винних.

А тому спеціальною постановою начальник Козелецького райвідділу міліції відмовив у порушенні кримінальної справи і порекомендував потерпілому домогатися відшкоду-

вання. Однак під час зустрічі зі мною він своїх попередніх слів не підтвердив і наполягав на власній версії: «Це могли зробити сусіди: або ті, що живуть на одній вулиці, або ті, чий рідні поховані поруч». Дивне пояснення, чи не так? Адже під сокиру під час того благоустрою потрапили кущі й дерева на багатьох могилах. Причому найбільш екзотичні. Наприклад, у пенсіонерки Євдокії Циби біля могили дочки зрубали одну-єдину японську сакуру, яка росла там не один рік і була єдиною живою втіхою для старенької матері. Та й взагалі, ні в кого із «потерпілих» таких підозр на адресу своїх сусідів взагалі не виникало.

Спадає на думку: «На злодієві шапка горить». Тим паче, що міліції не вдалося серед найнятих робітників знайти винних, а може, їх ніхто не шукав, обмежившись по-

ясненням наглядача кладовища, а також держінспектора обласної природоохоронної служби, який взагалі не виявив «порушень природоохоронного законодавства під час спилування дерев на кладовищі». Цією неправдивою інформацією останній не лише намагався вигорідити злочинців, а серйозно підставив свого начальника Л. Бурковського. На запит правоохоронних органів той направив листа, у якому стверджував, що «спилування дерев на вказаній території здійснено згідно з «Порядком функціонування та утримання кладовищ селища Козелець», затвердженого рішенням № 7 виконкому селищної ради від 14 січня 2010 року. Але ж такого рішення, а отже, і самого Порядку на час «санітарної вирубки» (листопад 2009 р.) взагалі ще не існувало. Тим більше, що з'явився такий документ за зовсім неординарних, а точніше, скандальних обставин.

Жителі восьмирічного Козельця досі пам'ятають, як напередодні нового 2010 року на центральній площі селища з'явилася красива новорічна ялинка. Але, як невдовзі з'ясувалося, потрапила вона сюди із кладовища, де росла понад 30 років біля могили рідних Івана К. А подумалися до такого блюзнірського вчинку місцеві комунальники.

Звичайно, цей факт не вдалося зберегти у таємниці, і за розпорядженням керівництва обласної держадміністрації почалися перевірки різних районних служб, передусім тих, що мають стосунків до похоронної справи. І одразу з'ясувалося, що і в селищній раді, і в комунальній службі відсутні насамперед документи на виконання згаданих вище закону про поховання та похоронну справу і наказу Держжитлокомунгоспу, хоч з часу їх появи на світ минуло сім років. Саме відсутність такого документа і стала причиною того, що на цвинтарях, хто як хотів, так і хазяйнував. Тому, хоч як дивно, але передусім центральне кладовище має такий непривабливий, а точніше, за-

недбаний вигляд, хоч і проводилися «санітарні вирубки». Окремим деревам-сухостоям уже по кілька десятиків років. Багато занедбаних поховань. До більшості із них навіть із сокирою важко дістатися. Недалеко від могили велике сміттєзвалище.

А заступник селищного голови Валентина Сторчак у відповідь на моє обурення «заспокоила»:

— Не бачили ви, що там було п'ять років тому...

Після побаченого важко уявити картину п'ятирічної давності. Невже жителям Козельця байдуже, де покоїться душі їх рідних і близьких? Після сумнозвісної «санітарної вирубки» лише Василь Татарчук звернувся зі скаргою до правоохоронних органів... Причому цифрами і фактами жонглюють як циркачі, незважаючи на те, що самі себе ставлять у смішне становище.

— Справа не в деревах, а в людяності, — пересилуючи хвилювання, каже Василь Павлович. — Аби мене попередили заздалегідь, що, мовляв, для всіх і скрізь однаковий порядок, хіба я не підкорився б. І, звичайно, переніс би на іншу ділянку деревця. Але вчинили по-злодійськи, по-варварськи. Це — по-перше, а по-друге, повірте, після того, що сталося, я почувався винуватцем перед рідними, які не в змозі уже самі відстояти свої права. І я не зумів захистити їх спокій. Таке було враження, що ніби потопталися по моїй пам'яті. Та Бог їм суддя...

Можливо, декому здається, що тема сама по собі дріб'язкова, а історія — банальна. Але коли намагаються витравлювати пам'ять, а чи рубати її під корінь, і тим більше, якщо до цього причетні чиновники, і ми байдуже споглядатимемо за ними, їх вчинками, то втратимо передусім себе. Бо лише людина з усіх живих істот на землі наділена пам'яттю, здатністю любити, переживати, плакати, страждати, вірити і сподіватися. До останнього поруху душі та серця.

Аркадій МУЗИЧУК.
Чернігівська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

РЕПЛІКА

Обмінюються шпильками

У Рівному в різних мікрорайонах триває демонтаж бордюрів із зернистого граніту, причому абсолютно гладеньких, без пошкоджень і тріщин. Замість них комунальні служби міста встановлюють дешеві бетонні. Це й стало темою інформаційного запиту Рівненської обласної організації УНП до міського голови Рівного Володимира Хомка. Така заміна бордюрів з граніту, який є вічним матеріалом, м'яко кажучи, здивувала і пересічних городян. Чому такою «реконструкцією» досі не зацікавились компетентні органи? Адже у місті є нагальніші проблеми, на які у міській казні бракує коштів.

І все ж міський голова, мабуть, згадавши про нещодавно прийнятий закон про доступ до публічної інформації, все-таки відповів на інформаційний запит РОО УНП. Він повідомив, що «експлуатація гранітних бордюрних каменів здійснюється до моменту збереження ними технічних та естетичних параметрів, згідно з державними будівельними нормами». Володимир Хомко, якого свого часу запросив на посаду керівника «Рівнеоблводоканалу» нині покійний керівник РОО УНП Василь Червоний, все ж не втримався, щоб не пустити шпильку на адресу тієї політичної сили, підтримку якої він мав свого часу. Бо завершив свою відповідь комерційною пропозицією: «...якщо РОО УНП зацікавлена у придбанні демонтованих бордюрів, міська влада готова сприяти їх реалізації для потреб Вашої партії за прийнятними цінами».

Не позбавлена гумору голова РОО УНП Світлана Ніколіна відповіла міському голові Рівного теж гостро: «Якщо Володимир Євгенович заплутався на посаді міського голови і вважає, що діяльність політичної партії зводиться до вимощування приватних подвір'їв гранітом, то він помиляється. Статут такого не передбачає. Наразі ми можемо розглядати питання експлуатації бордюрів в політичних цілях, але виключно у революційний час під час зведення барикад. І якщо влада й надалі вважатиме народ за бидло, настане цей час вже скоро. Але це вже без пана Хомка».

Надіславши міському голові Рівного В. Хомку ще один інформаційний запит, РОО УНП, схоже, все-таки збирається з'ясувати, куди міські чиновники поділи демонтовані гранітні бордюри. Цікаво дізнатись про це і далеким від політики рівнянам.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Кудись «поділося» зерно

Перевіряючи діяльність одного з комбінатів хлібопродуктів Полтавщини, прокуратура області з'ясувала, що керівники підприємства переплутали те, що погано лежить з тим, що мусило б лежати добре і головне — довго. Використовуючи свої повноваження щодо зберігання «ввіреного зерна» державного інтервенційного фонду, протягом липня 2010 — квітня 2011 років без відповідних погоджень з Аграрним фондом України вони відвантажили комерційним структурам понад 473 тонни жита 3 класу урожаю 2009 року, більше 134 тонн борошна пшеничного вищого ґатунку та майже 39 тонн борошна пшеничного 2-го ґатунку. Звісно, на думку прокуратури, з корисливих мотивів.

Як повідомив «Голосу України» прокурор відділу прокуратури області Ігор Степаненко, своїми умисними діями службовці комбінату спричинили розтрату належного Аграрному фонду зерна на суму понад 890 тис. грн. За наслідками перевірки прокуратурою області порушено кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України, досудове слідство за якою триває.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Лікуйтеся з усмішкою!

У Кураховому (Донецької області) урочисто відкрили після ремонту приміщення дитячої консультації, де обслуговують понад три тисячі дітей віком до 14 років. Тепер в очікуванні прийому лікарів вони зможуть подивитися мультфільми чи помалювати.

«Будівлю споруджено в 1974 році, і з того часу вона не знала капремонту, — розповів головний лікар міської лікарні Дмитро Неліпа. — Ми намагалися підтримувати стан споруди, але коштів не було. Тепер завдяки спонсорам змогли зробити все у відповідності до санітарних вимог та придбати сучасний апарат ультразвукової діагностики».

Допомогу в реконструкції надала гене-

руюча компанія «Східенерго», яка виділила 530 тисяч гривень для утеплення фасаду, заміни вікон та дверей, придбання нових меблів та медобладнання. У приміщенні зроблено окремі входи для здорових та хворих дітей. Перед східцями обкладано навіс для дитячих колясок. Ще 60 тисяч на ремонт спрямувала міська рада.

Ліна КУЩ.
Фото автора.

На прийом до оновленої дитячої консультації.

Баланс ПАТ «ВТБ Банк» на 3 квартал 2011 року				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис. грн.) На кінець попереднього фінансового року	
1	2	3	4	
1	АКТИВИ			
2	Грошові кошти та їх еквіваленти	2 908 415	2 075 939	
3	Торгові цінні папери	844 386	0	
4	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	720	0	
4.1	Кошти в інших банках, у тому числі:	543 001	259 634	
5	В іноземній валюті	232 816	199 455	
5.1	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(5 087)	(3 001)	
6	Резерви у відсотках до активу	0,94%	1,16%	
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	33 194 301	30 519 300	
6.1.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	29 781 718	27 416 812	
6.2	В іноземній валюті	19 990 343	19 988 091	
6.2.1	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	3 432 583	3 102 688	
7	Резерви під знецінення кредитів	(5 526 011)	(5 565 163)	
7.1	Резерви у відсотках до активу	16,65%	18,23%	
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1 372 684	2 719 948	
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(7 043)	(11 267)	
9.1	Резерви у відсотках до активу	0,51%	0,41%	
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0	
10.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0	
11.1	Резерви у відсотках до активу	0	0	
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
13	Інвестиційна нерухомість	0	0	
14	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	5 453	5 453	
15	Відстрочений податковий актив	558 489	558 489	
16	Основні засоби та нематеріальні активи	930 736	957 985	
17	Інші фінансові активи	803 680	526 359	
18	Резерви під інші фінансові активи	(29 388)	(24 381)	
18.1	Резерви у відсотках до активу	3,66%	4,63%	
19	Інші активи	1 063 991	242 744	
20	Резерви під інші активи	(2 008)	(1 551)	
20.1	Резерви у відсотках до активу	0,19%	0,64%	
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	5 001	2 624	
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0	
22.1	Резерви у відсотках до активу	0	0	
23	Усього активів, у тому числі:	36 661 320	32 263 112	
23.1	В іноземній валюті	20 821 072	20 770 062	
24	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ			
24.1	Кошти банків, у тому числі:	19 230 940	18 210 720	
24.1.1	В іноземній валюті	18 375 575	17 668 106	
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	5 182 711	3 249 955	
25.1	В іноземній валюті	1 440 140	1 194 144	
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	2 215 679	1 747 656	
25.2.1	В іноземній валюті	501 381	378 957	
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	4 804 441	4 835 250	
26.1	В іноземній валюті	2 798 773	2 916 433	
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	935 764	1 044 838	
26.2.1	В іноземній валюті	413 421	511 108	
27	Боргові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	809 167	87 621	
27.1	В іноземній валюті	0	0	
28	Інші залучені кошти	13 873	22 167	
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	189 103	189 103	
30	Відстрочені податкові зобов'язання	12 926	2 123	
31	Резерви за зобов'язаннями	787 172	463 831	
32	Інші фінансові зобов'язання	74 916	63 506	
33	Інші зобов'язання	1 679 121	1 676 896	
34	Субординований борг	0	0	
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття	0	0	
36	Усього зобов'язань, у тому числі:	32 784 390	28 801 172	
36.1	В іноземній валюті	25 021 930	23 853 181	
37	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
38	Статутний капітал	5 415 784	5 415 784	
39	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0	
40	Емісійні різниці	0	0	
41	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	0	181 277	
41.1	Резерви переоцінки необоротних активів, у тому числі:	146 845	146 845	
41.1.1	Резерви переоцінки нерухомості	146 455	146 455	
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0	
42	Резерви переоцінки цінних паперів	54 226	24 402	
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0	
44	Прибуток/Збиток минулих років	(2 125 091)	(941 270)	
45	Прибуток/Збиток поточного року	385 166	(1 365 098)	
46	Усього власного капіталу	3 876 930	3 461 940	
47	Усього пасивів	36 661 320	32 263 112	

ПАТ «ВТБ Банк»

Фінансова звітність ПАТ «ВТБ Банк» за 3 квартал 2011 року

Звіт про фінансові результати ПАТ «ВТБ Банк» за 3 квартал 2011 року

Ря-док	Найменування статті	На звітну дату кварталу		(тис. грн.)
		поточного року	попереднього фінансового року	
1	2	3	4	
1	Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	1 710 043	1 217 162	
1.1	Процентні доходи	3 157 030	2 847 872	
1.2	Процентні витрати	(1 446 987)	(1 630 710)	
2	Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	245 393	161 837	
2.1	Комісійні доходи	278 998	183 240	
2.2	Комісійні витрати	(33 605)	(21 403)	
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами	(40 764)	0	
4	Результат від операцій з хеджування	0	0	
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	52 061	7	
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	44 446	29 797	
7	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0	
8	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	(7)	(2)	
9	Результат від переоцінки інвестиційної нерухомості	0	0	
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	(47 044)	(8 013)	
11	Резерви під заборгованість за кредитами	(692 519)	(895 728)	
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	4 224	0	
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	31 859	(4 336)	
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0	
15	Резерви за зобов'язаннями	(10 803)	(84)	
16	Інші операційні доходи	8 411	6 001	
17	Доходи/(Витрати) від дострокового погашення заборгованості	(905 181)	(636 959)	
18	Адміністративні та інші операційні витрати	0	0	
19	Результат від участі в капіталі	0	0	
19.1	Дохід від участі в капіталі	0	0	
19.2	Втрати від участі в капіталі	0	0	
20	Дохід/(Збиток) від довгострокових активів, призначених для продажу	400 119	(130 318)	
21	Прибуток/(Збиток) до оподаткування	400 119	(2)	
22	Витрати на податок на прибуток	400 119	(130 320)	
23	Прибуток/(Збиток) після оподаткування	(14 953)	(238)	
24	Чистий прибуток/(збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	385 166	(130 558)	
25	Чистий прибуток/(збиток) банку			

Примітка «Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках» ПАТ «ВТБ Банк» за 3 квартал 2011 року

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	(тис. грн.) Зміни після дати останньої річної звітності (+/-)
1	Гарантії, що надані	388 607	172 110	+216 497
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	4 062 270	3 842 355	+219 915
4	Надана застава	425 774	159 916	+265 858

Примітка «Рахунки довірчого управління» ПАТ «ВТБ Банк» за 3 квартал 2011 року

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	(тис. грн.) Зміни після дати останньої річної звітності (+/-)
1	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
2	Поточні рахунки банку-управителя з довірчого управління	1 289	1 342	-53
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	49	49	0
4	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
5	Банківські метали	0	0	0
6	В довірчому управлінні	42 790	47 618	-4 828
7	Інші активи в довірчому управлінні	0	0	0
8	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
9	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	0	0	0
9	Усього за активними рахунками довірчого управління	44 128	49 009	-4 881
10	Фонди банківського управління	44 128	49 009	-4 881
11	Рахунки установників	0	0	0
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
13	Доходи від операцій довірчого управління	0	0	0
14	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	44 128	49 009	-4 881

Примітка "Окремі показники діяльності банку" ПАТ «ВТБ Банк» за 3 квартал 2011 року

Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
1	Регулятивний капітал банку (тис.грн.)	5 152 259	120 000
2	Адекватність регулятивного капіталу' (%)	13,01%	Не менше 10%
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів' (%)	12,36%	Не менше 9%
4	Поточна ліквідність' (%)	72,00%	Не менше 40%
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	27,56%	Не більше 25%
6	Великі кредитні ризики (%)	224,03%	Не більше 800%
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	0,15%	Не більше 5%
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	0,56%	Не більше 30%
9	Рентабельність активів' (%)	1,48	X
10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандартні" (тис.грн.)	13 733 082	X
10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис.грн.)	67 020	X
11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис.грн.)	16 815 150	x
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис.грн.)	265 673	x
12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандартні" (тис.грн.)	2 006 301	x
12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис.грн.)	220 737	x
13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис.грн.)	611 322	x
13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис.грн.)	141 895	x
14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис.грн.)	3 248 855	x
14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис.грн.)	3 241 583	x
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,00	x
16	Сума сплачених дивідендів за 2010 рік на одну:	0	x
16.1	Просту акцію	0	x
16.2	Привілейовану акцію	0	x
17	Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку	Найменування юридичної особи: ВАТ Банк ВТБ; Код країни: 643; Відсоток у стат. капіталі, пряма участь - 99,9737 опосередкує участь - 0	
Голова Правління		В.В. Пушкарьов	
Головний бухгалтер		О.С. Ніколаєнко	

Господарським судом Волинської області (м. Луцьк, пр.Волі,54) по справі №5004/1122/11 визнано банкрутом ПП "Вулкан-XXI» м. Луцьк, код 21732256. Ліквідатором ПП "Вулкан-XXI" призначити арбітражного керуючого Василюка Ігора Миколайовича (м. Луцьк, пр. Волі 19/4, ліцензія Державного Департаменту з питань банкрутства серія АВ№347333 від 19.12.2007 року). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарським судом Волинської області (м. Луцьк, пр.Волі,54) по справі №5004/1537/11 визнано банкрутом ПП "ЮСО" м. Луцьк, код 34827124. Ліквідатором ПП "ЮСО" призначити арбітражного керуючого Рабана Микиту Тарасовича (м. Луцьк, вул. Б.Хмельницького,8/3, ліцензія Мінекономіки України серія АГ№586303 від 06.09.2011 року). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Баланс за III квартал 2011 року			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис. грн.) На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
1	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	69470	85635
2	Торгові цінні папери	-	-
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	-	-
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	45000	45000
4.1	В іноземній валюті	-	-
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(744)	(484)
5.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
6	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	243422	206850
6.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	232396	199699
6.1.1	В іноземній валюті	44651	59166
6.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	11026	7152
6.2.1	В іноземній валюті	1071	2071
7	Резерви під знецінення кредитів	(913)	(698)
7.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	35107	33771
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(66)	(66)
9.1	Резерви у відсотках до активу	0	0
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	-	-
10.1	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-
11.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	-
13	Інвестиційна нерухомість	544	555
14	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	6	22
15	Відстрочений податковий актив	9427	9613
16	Основні засоби та нематеріальні активи	5236	3947
17	Інші фінансові активи	-	(1)
18	Резерви під інші фінансові активи	-	697
18.1	Резерви у відсотках до активу	1802	(0)
19	Інші активи	(2)	0
20	Резерви під інші активи	-	-
20.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	-	-
22	Резерви під зменшення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	-	-
22.1	Резерви у відсотках до активу	-	-
23	Усього активів, у тому числі:	408289	384841
23.1	В іноземній валюті	83382	101520
24	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ		
24.1	Кошти банків, у тому числі:	37850	35486
24.1.1	В іноземній валюті	17991	30631
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	17991	55957
25.1	В іноземній валюті	13013	10909
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	37850	40918
25.2.1	В іноземній валюті	5045	6118
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	175009	162472
26.1	В іноземній валюті	45649	56359
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	47091	32787
26.2.1	В іноземній валюті	8444	9125
27	Сторгові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	-	-
27.1	В іноземній валюті	-	-
28	Інші залучені кошти	-	-
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	169	135
30	Відстрочені податкові зобов'язання	1531	1030
31	Резерви за зобов'язаннями	8	25
32	Інші фінансові зобов'язання	6055	4036
33	Інші зобов'язання	393	283
34	Субординований борг	-	-
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття	-	-
36	Усього зобов'язань, у тому числі:	282225	259104
36.1	В іноземній валюті	82359	101849
37	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
37	Статутний капітал	100000	100000
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
39	Емісійні різниці	-	-
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	18955	17437
41	Резерви періодичних необоротних активів, у тому числі:	192	192
41.1	Резерви періодичних нерухомості	1260	1260
41.2	Резерви періодичних нематеріальних активів	-	-
42	Резерви періодичних цінних паперів	3840	4622
43	Резерви періодичні за операціями хеджування	-	-
44	Прибуток/Збиток минулих років	206	205
45	Прибуток/Збиток поточного року	1518	1518
46	Усього власного капіталу	126064	125737
47	Усього пасивів	408289	384841

Баланс ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" за 3 квартал 2011 року				
Рядок	Найменування статті	01.10.2011р.	На 31.12.2010р. (кінець дня)	(тис. грн.) На 31.12.2010р. (кінець дня)
1	2	3	4	5
1	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	68 349	93 952	
2	Торгові цінні папери	0	0	
3	Інші фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	0	0	
4	Кошти в інших банках, у тому числі:	984 534	1 032 826	
4.1	В іноземній валюті	710 989	574 513	
5	Резерви під знецінення коштів в інших банках	(5 278)	(11 818)	
6	Кредити та заборгованість клієнтів, у тому числі:	1%	1%	
6.1	Кредити та заборгованість юридичних осіб, у тому числі:	611 812	484 848	
6.1.1	В іноземній валюті	554 850	409 090	
6.2	Кредити та заборгованість фізичних осіб, у тому числі:	17 736	15 791	
6.2.1	В іноземній валюті	56 963	75 758	
7	Резерви під знецінення кредитів	28 098	32 293	
7.1	Резерви у відсотках до активу	(116 159)	(80 511)	
8	Цінні папери в портфелі банку на продаж	19%	17%	
9	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	466	44 875	
9.1	Резерви у відсотках до активу	(76)	(86)	
10	Цінні папери в портфелі банку до погашення	16%	0%	
11	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0	
11.1	Резерви у відсотках до активу	0%	0%	
12	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
13	Інвестиційна нерухомість	0	0	
14	Довгострокова заборгованість щодо поточного податку на прибуток	8	5	
15	Відстрочений податковий актив	306	306	
16	Основні засоби	0	0	
17	та нематеріальні активи	7 467	7 871	
17	Інші фінансові активи	447 915	103 606	
18	Резерви під інші фінансові активи	(17)	(20)	
18.1	Резерви у відсотках до активу	0%	0%	
19	Інші активи	1 910	4 580	
20	Резерви під інші активи	(54)	(105)	
20.1	Резерви у відсотках до активу	3%	2%	
21	Довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття	0	0	
22	Резерви під знецінення корисності інвестицій в асоційовані й дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	0	0	
22.1	Резерви у відсотках до активу	0%	0%	
23	Усього активів, у тому числі:	2 001 183	1 680 329	
23.1	В іноземній валюті	1 171 092	729 746	
24	ЗОВБОВ'ЯЗАННЯ			
24	Кошти банків, у тому числі:	977 505	1 012 702	
24.1	В іноземній валюті	179 179	483 845	
25	Кошти юридичних осіб, у тому числі:	112 970	136 352	
25.1	В іноземній валюті	11 456	15 940	
25.2	Кошти юридичних осіб на вимогу, у тому числі:	76 554	105 706	
25.2.1	В іноземній валюті	11 456	15 940	
26	Кошти фізичних осіб, у тому числі:	280 073	258 946	
26.1	В іноземній валюті	206 431	188 860	
26.2	Кошти фізичних осіб на вимогу, у тому числі:	57 075	87 900	
26.2.1	В іноземній валюті	42 015	66 506	
27	Боргові цінні папери, емітовані банком, у тому числі:	0	0	
27.1	В іноземній валюті	0	0	
28	Інші залучені кошти	0	0	
29	Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	0	57	
30	Відстрочені податкові зобов'язання	1 060	1 060	
31	Резерви за зобов'язаннями	191	296	
32	Інші фінансові зобов'язання	393 505	96 270	
33	Інші зобов'язання	61 339	1 097	
34	Субординований борг	50 421	50 435	
35	Зобов'язання, що пов'язані з довгостроковими активами, призначеними для продажу, чи групами вибуття	0	0	
36	Усього зобов'язань, у тому числі:	1 877 064	1 557 215	
36.1	В іноземній валюті	1 328 041	779 168	
37	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
37	Статутний капітал	100 000	100 000	
38	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0	
39	Емісійні різниці	14	14	
40	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	23 090	22 597	
41	Резерви переоцінки необоротних активів, у тому числі:	0	0	
41.1	Резерви переоцінки нерухомості	0	0	
41.2	Резерви переоцінки нематеріальних активів	0	0	
42	Резерви переоцінки цінних паперів	0	10	
43	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0	
44	Прибуток/Збиток минулих років	1 015	493	
45	Прибуток/Збиток поточного року	124 119	123 114	
46	Усього власного капіталу	124 119	123 114	
47	Усього пасивів	2 001 183	1 680 329	
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на розбалансованих рахунках ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" за 3 квартал 2011 року				
Рядок	Найменування статті	01.10.2011 р.	На 31.12.2010р. (кінець дня)	(тис. грн.) Зміни після дати останньої річної звітності
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	4 472	2 422	2 050
2	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	23 535	29 213	(5 678)
4	Надана застава	985 312	1 055 615	(70 303)

У складі фінансової звітності за 3 квартал 2011 р. примітка "Рахунки довірного управління" за 3 квартал 2011 року не складалася у зв'язку з відсутністю звітних даних.

Голова Правління
Головний бухгалтер

ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" Код банку 220735 Код ЄДРПОУ 22932856 Ліцензія НБУ №81 Фінансова звітність за 3 квартал 2011 року				
Звіт про фінансові результати ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" за 3 квартал 2011 року				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату	кварталу	(тис.грн.)
1	2	01.10.2011р.	на 31.12.2010р.	4
1	Чистий процентний дохід/чисті процентні витрати	52 436	46 088	
1.1	Процентні доходи	100 556	82 595	
1.2	Процентні витрати	(48 120)	(36 507)	
2	Чистий комісійний дохід/чисті комісійні витрати	22 319	14 518	
2.1	Комісійні доходи	24 277	18 240	
2.2	Комісійні витрати	(1 958)	(3 722)	
3	Результат від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку	(4 785)	70	
4	Результат від операцій з хеджування	0	0	
5	Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, які обліковуються за справедливою вартістю з визначенням результату переоцінки у фінансових результатах	(950)	0	
6	Результат від торгівлі іноземною валютою	1 533	(1 672)	
7	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0	
8	Прибуток/(Збиток), який виникає під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	0	0	
9	Результат від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	0	0	
10	Результат від переоцінки іноземної валюти	(499)	(2 306)	
11	Резерви під заборгованість за кредитами	(29 255)	(23 221)	
12	Знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	10	0	
13	Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	(631)	203	
14	Знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	44	
15	Резерви за зобов'язаннями	105	102	
16	Інші операційні доходи	102	935	
17	Доходи/(Витрати) від довгострокового погашення заборгованості	0	0	
18	Адміністративні та інші операційні витрати	(38 857)	(33 372)	
19	Результат від участі в капіталі	0	0	
19.1	Дохід від участі в капіталі	0	0	
19.2	Витрати від участі в капіталі	0	0	
20	Дохід/(Збиток) від довгострокових активів, призначених для продажу	0	0	
21	Прибуток/(Збиток) до оподаткування	1 528	1 287	
22	Витрати на податок на прибуток	(513)	(578)	
23	Прибуток/(Збиток) після оподаткування	1 015	709	
24	Чистий прибуток/(Збиток) від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	1 015	709	
25	Чистий прибуток/(збиток) банку	1 015	0	
Примітка "Окремі показники діяльності банку" ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" за 3 квартал 2011 року				
Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники	
1	2	3	4	
1	Регулятивний капітал банку (тис. грн.)	225 443	120 000	
2	Адекватність регулятивного капіталу (%)	28,82	Не менше 10%	
3	Співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (%)	13,08	Не менше 9%	
4	Поточна ліквідність (%)	62,91	Не менше 40%	
5	Максимальний розмір кредитного ризику на одного контрагента (%)	22,28	Менше 25%	
6	Великі кредитні ризики (%)	549,43	Не більше 800%	
7	Максимальний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру (%)	1,47	Не більше 5%	
8	Максимальний сукупний розмір кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам (%)	1,94	Не більше 30%	
9	Рентабельність активів (%)	0,08	x	
10	Кредитні операції, що класифіковані як "стандарти" (тис. грн.)	16 408	x	
10.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	150	x	
11	Кредитні операції, що класифіковані як "під контролем" (тис. грн.)	1 087 461	x	
11.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	6 338	x	
12	Кредитні операції, що класифіковані як "субстандарти" (тис. грн.)	326 497	x	
12.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	4 418	x	
13	Кредитні операції, що класифіковані як "сумнівні" (тис. грн.)	76 055	x	
13.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	16 020	x	
14	Кредитні операції, що класифіковані як "безнадійні" (тис. грн.)	69 785	x	
14.1	Сформований резерв за такими операціями (тис. грн.)	69 785	x	
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	x	
16	Сума сплачених дивідендів за 2011 рік на одну:	0	x	
16.1	Просту акцію	0	x	
16.2	Привілейовану акцію	0	x	
17. Перелік учасників (акціонерів) банку, які прямо та опосередковано володіють 10 % і більше відсотками статутного капіталу банку на 01.10.2011 р.				
Повне найменування юридичної особи або фізичної, ім'я, по батькові фізичної особи		Країна	Відсоток у статутному капіталі	Загальний % у статутному капіталі
			пряма участь	опосередкована участь
Товариство з обмеженою відповідальністю "ГРИД"		804	10,48	5,07
Торішній Кирило Володимирович		804	0	25,04
Товариство з обмеженою відповідальністю "ІНВЕСТИЦІЙНО-ТОРГОВИЙ СОЮЗ"		804	25,04	0
Всього			35,52	30,11
				65,63

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 16) постановою від 20.09.2011 р. у справі №Б-25/35-10-23/30 визнав товариство з обмеженою відповідальністю "Торгівельно-промислова компанія "Запоріж-промторг" (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Лермонтова, 17, рахунок №2600601000603 в ЗФВАТ "Кредо Банк" м. Запоріжжя, МФО 373481, код за ЄДРПОУ 35596544) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у справі. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вдовіна Максима Володимировича, ліцензія АВ №307249 від 26.02.2007р. (49070, м. Дніпропетровськ, пр. К.Маркса, 83/61). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, пр. К.Маркса, 83/61. Довідки за телефоном 050- 340-08-84.

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) за заявою Фізичної особи - підприємця Снегірьової Ірини Анатоліївни 12.10.2011 року була винесена постанова про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю "Алієдора" (08600, Київська область, м. Васильків, вул. Володимирська, 22а, р/р 26002033148001 в ПАТ КБ "Інтербанк", МФО 300216, код ЄДРПОУ 37270339) банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури. Справа № Б11/122-11.

Ліквідатором банкрута призначено Фізичну особу - підприємця Снегірьову Ірину Анатоліївну , контактний телефон (067) 736-88-99.

Господарським судом Волинської області (м.Луцьк, пр.Волі,54) по справі №/5004/1318/11 від 26.07.2011р. про порушення справи про банкрутство ТОВ "Фалькон" м.Луцьк, пр.Від-родження, 1/808, код 31954948.

Ліквідатором ТОВ "Фалькон" призначити Василюка Ігоря Миколайовича (м.Луцьк, пр.Волі, 19/4, ліцензія Державного Департаменту з питань банкрутства серії АВ №347333). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня оголошення.

Постановою господарського суду Тернопільської області (46000, м. Тернопіль вул. Князя Острозького 14-а) від 12.08.2011р. у справі № 11/Б - 1275 визнано банкрутом Приватне підприємство "Дім - житло - 6" (46024, м. Тернопіль, вул. Чадаєва, 1), р/р 26038379682745 в ФВ ПАТ ПІБ у м. Тернополі, МФО 338426.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Яцину Ярослава Івановича (47706, с. Лозова, Тернопільський р-н. Тернопільська обл.). Ліцензія серія АБ № 456435 від 20.05.2011р.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 06.10.2011 р. по справі № 34/5005/12591/2011 Товариство з обмеженою відповідальністю "Візора" (код ЄДРПОУ 36440307, місцезнаходження: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 8-10, п/р № 26006050004536 в ПАТ КБ "Приватбанк" м. Дніпропетровська, МФО 305299) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та призначено Ліквідатором ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю "Віконд Ойл" (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Центральна, 14, код ЄДРПОУ 36440244, директор Чабан В.А.).

Заяви кредиторів з вимогами до банкрута приймаються ліквідатором протягом одного місяця за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, Главпоштамт а\с 882.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, вул. Артема, 157, м.Донецьк) по справі № 5/92Б від 29.09.2011 р. ТОВ "Спрінг" код ЄДРПОУ 24644439, адреса: 83008, м.Донецьк, вул. Умова 1Р, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатор по справі - арбітражний керуючий Березуцький Євген Юрійович ІН 3105810236, адреса: 87502, м.Маріуполь, вул. Баумана, 56 (ліцензія АВ № 470308).

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ вул. Комінтерну, 16) за заявою Фізичної особи - підприємця Снегірьової Ірини Анатоліївни 12.10.2011 року була винесена постанова про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю "Аверсбуд СМ" (08600, Київська область, м. Васильків вул. Володимирська, 22а, р/р 26002033148001 в ПАТ КБ "Інтербанк", МФО 300216 код ЄДРПОУ 36594003) банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури. Справа № Б11/124-11.

Ліквідатором банкрута призначено Фізичну особу - підприємця Снегірьову Ірину Анатоліївну , контактний телефон (067) 736-88-99.

Господарським судом м. Києва винесено постанови про визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури щодо наступних підприємств:

1) ТОВ "ЛІК ГРУП", код ЄДРПОУ 32380805, м. Київ - 01103, вул.Кіквідзе, 13, р/р закриті, справа № 46/44-Б;

2) ТОВ "ТОРГОВИЙ ДІМ "ІНЕРПЛАСТ", код ЄДРПОУ 33748324, м.Київ - 01133. б-р. Л. Українки, 7-Б, корп. 3, кв. 104, р/р №260091962481969, РЕГ. УПР. ВАТ "НАДРА" у м. Києві, МФО 322755, справа № 49/65-Б;

3) ТОВ "КОРПОРАЦІЯ "АЛЬФА-ВЕТЕРАН", код ЄДРПОУ 32491396, м. Київ - 01133, б-р Лихачова, 7, кв. 17, р/р 26009001096001, РЕГ. УПР. ВАТ "НАДРА" у м. Києві, МФО 320564, справа №50/57-Б;

4) ТОВ "НАТЛЕНД", код ЄДРПОУ 21595397, м. Київ - 01023, вул. Шота Руставелі, 39/41, р/р № 26000203893001, РЕГ. УПОВН. ЛІКВІД. ПО КИЄВУ І ОБЛ., МФО 321574, справа № 44/128-Б;

5) ТОВ "ОХОРОННА ФІРМА "ФАВОР І К", код ЄДРПОУ 22959696, м. Київ - 01021, вул. Інститутська, 25, р/р № 2600702727, ПуАТ "СЕБ БАНК", МФО 300175, справа №44/130-Б;

6) ДП "Консервмяспром", код ЄДРПОУ 31992260, м. Київ - 01103, б-р. Дружби Народів, 8, кв. 9, р/р закриті, справа № 50/56-Б;

7) ПП "БД "ІНТЕРНЕШИНАЛ", код ЄДРПОУ 30860042, м. Київ -01023, вул. Мечникова, 8, кв. 22, р/р № 2600412831, ПуАТ "СЕБ БАНК", МФО 300175, справа № 50/54-Б;

8) ПП "АЛЬЯНС-ТЕЛЕКОМ", код ЄДРПОУ 31567897, м. Київ -01133, вул. Щорса, 26, р/р закриті, справа № 50/3-Б;

9) ТОВ "ІТ РЕСУРС", код ЄДРПОУ 24923146, м. Київ - 01014, вул. Струтинського, 8, р/р відсутні, справа № 50/403-Б;

10) ПП "АМУ", код ЄДРПОУ 22923627, м. Київ - 01011, вул. Гусовського, 4-а, р/р закриті, справа № 50/124-Б;

Арбітражним керуючим по справах: № 46/44-Б, № 50/57-Б, № 50/124-Б, № 44/128-Б, № 44/130-Б; №50/56-Б; № 50/54-Б; № 50/3-Б; № 50/403-Б призначений Титаренко М.О. (ліцензія АВ №30731-1 від 01.03.2007р.) м. Київ, вул.Сакаганського, 24, кв

Сьогодні в більшості областей України пройдуть дощі, на заході, півночі й у центральних областях зі снігом, на півдні сильні дощі. Вітер північно-східний, південно-західний, 5—12 м/с. Температура вночі 1—8 градусів тепла, місцями 1—2 морозу, у Карпатах 3—4 морозу, на сході й півдні 4—10 тепла, у Криму 11—15 градусів. Удень від 4—10 до 11—18 градусів тепла.

ЦІКАВИНКИ

Страхування від нещасливого кохання

Найфантастичніші види страхування придумали американці й англієці. Там не тільки кінозірки страхують груди й вії, а й музиканти — свої руки. Зустрічаються й цікавіші випадки. Наприклад, одна жителька Лондона страхується від штучного супутника, якщо один з них раптом упаде на землю. Близько двохсот англієців застраховані від нещасливого кохання. При цьому що молодший застрахований, то більший внесок він платить. Страхування в Америці від нещасного кохання коштує 60 центів на тиждень. Обманутий або покинутий одержує компенсацію. Один американець, якого покинула дружина, застрахувався на випадок... її повернення. Інший — на випадок народження дочки: дуже вже йому хотілося мати сина.

Коли вмивався король

Вставши з ліжка, приємно вмитися чистою, прохолодною водою. Однак така проста й необхідна кожному процедура, як умивання обличчя, має свою курйозну історію.

У XVIII столітті необхідне було спеціальне призначення лікаря, щоб змусити французького короля Людовіка XV умитися. У Франції в ті часи вважалося, що після вмивання водою обличчя стає надзвичайно чутливим до холоду й грубішає.

Повідомляє www.poznovatelno.ru.

ПРИТЧА

Для цієї зірки зміниться все!

Одного разу під час припливу на берег винесло дуже багато морських зірок. Почався відплив, і величезна кількість їх стала висихати на сонці.

Хлопчик, що гуляв берегом, заходився кидати зірки в море, щоб вони жили далі.

До нього підійшов чоловік і сказав:

— Але це просто нерозумно! Озирнися! Тут мільйони морських зірок, пляж просто засіяний ними. Твої спроби нічого не змінять!

Хлопчик підняв наступну морську зірку, на мить замислився, кинув її в море й відповів:

— Ні, мої спроби змінять дуже багато... Для цієї зірки зміниться все!

Незваний гість пролетить повз?

КОСМОПЕРЕГОНИ

Небезпечний для Землі гігант підійде надзвичайно близько.

Уже в листопаді наша планета має буквально розминутися з гігантським астероїдом діаметром близько 400 метрів. За розрахунками астрономів, небесне тіло пройде на відстані приблизно 300 000 км від нашої планети, що менше відстані від Місяця до Землі.

Астероїд 2005 YU55, відкритий в 2005 році, має кругову орбіту руху і перетинається із Землею кожні 30 років, але цього разу підійде надзвичайно близько до планети. Його яскравість перевищить всі інші астероїди, які пролітали повз Землю з 1976 року, що дуже зручно для спостереження. Астрономи-любители зможуть побачити його навіть у звичайні те-

лескопи. Наступного разу астероїд подібної яскравості повинен пройти біля Землі лише у 2028 році.

За оцінкою НАСА, наближення астероїда очікується 8 листопада. Його політ варто розглядати не тільки як небезпеку для планети (адже нереально на 100% прорахувати орбіту польоту космічного тіла), а й як шанс дослідити дуже великий астероїд у «феноменальному» розширенні, що дозволить краще зрозуміти структуру астероїдів у Сонячній системі. До речі, його повільне обертання в польоті збільшує шанс на відхилення від траєкторії орбіти. Саме тому НАСА класифікує його, як потенційно небезпечний для Землі.

За матеріалами www.cybersecurity.ru.

Закоханий у піраміди

НЕЗВІДАНЕ ПОРУЧ

Біля просторого, ошатного будинку черкашанина Олександра Нікітенка височить дивна споруда.

«Підзарядка» космічною енергією

— Це — піраміда, — пояснює господар садиби, фізик за фахом Олександр Нікітенко. — Вона має точні пропорції знаменитої піраміди фараона Хеопса, хоч і зменшена від оригіналу у десятки разів. Я збудував її рік тому.

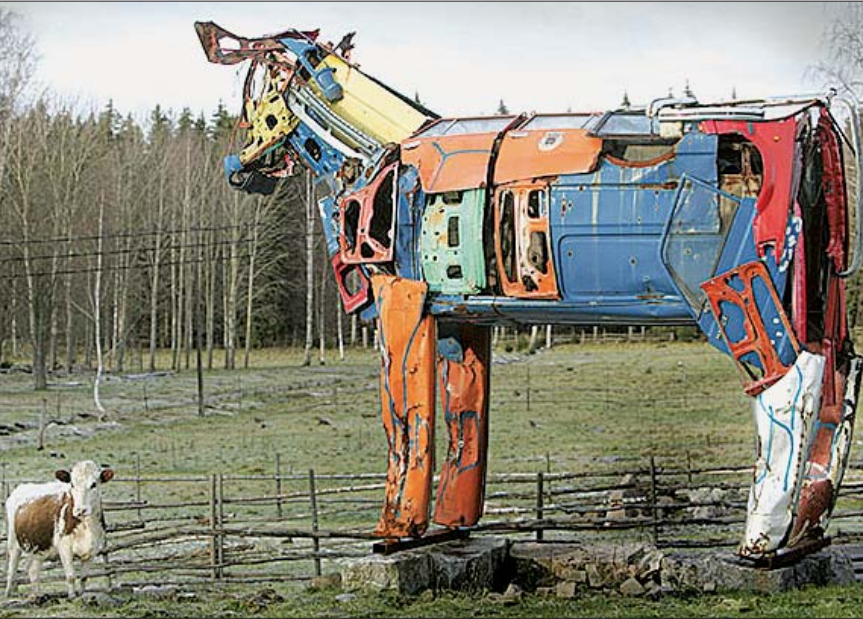
Підходимо ближче до «гості» зі стародавнього світу (**на знімку**). Олександр Іванович розповідає, що піраміда має у своїй основі близько чотирьох з половиною метрів, її висота — близько трьох метрів. Виготовлена з

дерева, для міцності підсилена металевими деталями. Драбиною піднімаємося під купол споруди, де обладнане місце для отримання космічної енергії.

— «Захворів» пірамідами я давно, — каже колишній директор школи-ліцею, відмінник освіти, кандидат наук. — Уперше побував у Каїрському музеї, біля Великих єгипетських пірамід років п'ятнадцять тому. Відтоді відвідую Єгипет щороку. Відчуваю, що біля них отримую «підзарядку» космічною енергією.

Відомо, що харчові

ПІГАНТОМАНІЯ
Залізна корова сучасності

Ця величезна корова (**на знімку**), створена зі старих автомобілів, є представницею численної залізної череди. На таку досить своєрідну тематику робіт фінсько-

го скульптора Міни Акіїрук кардинально вплинуло те, що до коледжу образотворчого мистецтва вона вступила після закінчення фермерської школи. Тож мистки-

ня скуповує по всій Фінляндії запчастини та кузови машин, після чого перетворює їх на корів.

Фото з сайту www.inspired.com.ua.

людського організму, — вважає Олександр Нікітенко. — У процесі життя під впливом певних чинників частота вібрації клітин тіла людини змінюється, що призводить до хвороби. Піраміда тут відіграє роль камертону: акумулює та підсилює космічну енергію, і з її допомогою налаштовує клітини нашого організму на потрібну здорову частоту, в результаті відбувається нормалізація роботи того чи іншого органа.

Дослідник поставив собі за мету на власному здоров'ї перевірити і зафіксувати процеси, які відбуватимуться з ним під час і після «контакту» з пірамідою.

— Уже зараз у мене не тільки поліпшилося самопочуття, — каже черкаський «кулібін». — Я й навколишній світ, події, що відбуваються, став сприймати по-іншому. На думку часто спадають прості рішення складних проблем, які раніше, здавалися, не під силу.

Золота пропорція

Для тих, хто хоче побудувати свою піраміду, Олександр Іванович радить дотримуватися так званої золоті пропорції. Розміщувати споруду необхідно чітко за сторонами світу. Щодо матеріалів, то Олександр Нікітенко переконаний: слід максимально уникати металевих конструкцій. У нього піраміда не має дна, а лише чотири грані, що розташовуються на висоті кількох метрів над землею. За його словами, найоптимальніше її дія проявляється на висоті 1/3

від основи, тому в ній-ого саме так обладнано майданчик. На ньому може перебувати людина чи речі, які хочуть піддати впливу космічної енергії.

Спати потрібно головою на північ

Сидіти під пірамідою за столиком справді спокійно і затишно.

— Хто не в змозі побудувати собі піраміду, може поліпшити здоров'я завдяки правильному розташуванню ліжок в оселі. Адже повноцінний відпочинок організму відбувається лише тоді, коли тіло людини розташоване вздовж магнітних силових ліній землі. Тобто, голова повинна лежати на північ, а ноги — на південь. Наприклад, фасад мого будинку спрямований на південний схід. І щоб правильно розмістити ліжка, я поставив їх під кутом 43 градуси до стіни спальні. Це не дуже зручно, однак відчув на собі позитивні результати такої перестановки. У мене поліпшився сон, нормалізувався тиск, краще відновлюються сили після робочого дня. Задоволена й дружина. Раніше вона інколи страждала від безсоння, тепер спить, як немовля. Зізнаємося, що після знайомства з неординарною людиною, й нам захотілося змін: наші чоловіки пообіцяли переставити ліжка згідно з теорією відпочинку Нікітенка й замислитися над будівництвом... пірамід. Чому би й ні?

Наталія БАКАЛОВА, Лідія ТИТАРЕНКО. Черкаська область.

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

На Посиденьках побувала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

Над номером працювали: Іван ІЛЛЯШ, Дмитро ПОТАПЕНКО, Олена СКРИПКА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- Для використання наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі та понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2011 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60953 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 21900

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

